

Szegedi Ítéltábla

Az ügy száma:

Gf.III.30.111/2024/11-I. szám

A felperes:

felperes Kft. „f.a.” (felperes székhelye)

A felperes meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Regős Attila ügyvéd (jogi képviselő címe)

Az alperesek:

I. rendű alperes: I. r. alperes neve (I. r. alperes címe)

II. rendű alperes: II. r. alperes neve (II. r. alperes címe)

Az alperesek meghatalmazott jogi képviselője:

Dr. Fábián Olivér ügyvéd (jogi képviselő címe)

A per tárgya:

Szerződés érvénytelenségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Szolnoki Törvényszék 25.P.20.077/2023/19.

A fellebbezést benyújtó fél és a fellebbezés sorszáma:

Az alperesek 25.P.20.077/2023/20.

Í T É L E T

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 1 270 000 (egymillió-kettőszázhetven ezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alpereseket, hogy fizessenek meg egyetemlegesen az esedékesség napjáig az államnak – a Nemzeti Adó- és Vámhivatal illetékbevételei számlájára – 2 500 000 (kettőmillió-ötszáz ezer) forint fellebbezési eljárási illetéket.

Az illetékfizetési kötelezettség e határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felülbírálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes tagja az I. rendű alperes és a perben nem álló személy 1 neve, amely utóbbi tag 2010. augusztus 27. és 2019. április 17. között a felperes bankszámlájáról mindösszesen 105 011 000 forintot utalt át saját bankszámlájára, illetve vett fel készpénzben. A felperes tagja közötti viszony megromlott, és viták alakultak ki a felperes ügyvezetőjének személye kapcsán. Ezzel összefüggésben cégtörvényességi felügyeleti eljárások, cégbírószági változást bejegyző végzések hatályon kívül helyezése iránti perek, valamint taggyűlési határozatok hatályon kívül helyezése iránti perek voltak és vannak folyamatban. Az eljárások eredményeképpen többször változott a cégjegyzékbe bejegyzett ügyvezetők személye.

[2] A felperes bankszámlájáról történt utalások és pénzfelvétel miatt a Körmenői Járásbíróság a 2022. május 9. napján kelt és 2022. május 12. napján jogerőre emelkedett

6.B.17/2021/208. számú ítéletében megállapította személy 1 neve bűnösségét folytatólagosan elkövetett sikkasztás büntetében. A felperes mint magánfél által előterjesztett polgári jogi igényt egyéb törvényes útra utasította. A Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Igazgatóság Állampénztári Iroda Hatósági Letétkezelési Osztályán Bü.93.987. számon bűnügyi letétként kezelt összesen 37 755 949 forint értékű külföldi fizetőeszköz, valamint a Magyar Államkincstár Vas Megyei Igazgatóságán 10047004-01451636-20000002 számú számlán szintén bűnügyi letétként kezelt 37 847 355 forint lefoglalását megszüntette és a vádlott részére kiadni rendelte azzal, hogy ezen összegeket a polgári jogi igény biztosítására visszatartja. Határozatának indokolásában megállapította, személy 1 neve a felperesnek 105 011 000 forint kárt okozott.

[3] A II. rendű alperes mint ügyvezető által képviselt felperes 2022. március 21. napján az alperesekre engedményezte a büntetőeljárásban bejelentett 105 011 000 forint összegű polgári jogi igényt, illetve a kapcsolódó kártérítési és egyéb igényt.

[4] A felperes és az alperesek az ugyanezen a napon kelt megállapodás 3. és 4. pontjában a rögzítették, hogy a felperessel szemben az I. rendű alperesnek megbízási díj jogcímén 5 171 492 forint és járulékai, valamint tagi kölcsön jogcímén 2 527 000 forint és járulékai, míg II. rendű alperesnek megbízási díj jogcímén nettó 17 754 400 forint és járulékai iránti követelése áll fenn.

A megállapodás 5. pontjában arról rendelkeztek, hogy amennyiben az engedményesekhez bármely összeg befolyik a részükre engedményezett követelésből, úgy azt a 3. és 4. pont szerint az engedményezővel szembeni követelésükre elszámolják, illetve beszámítják, azaz az engedményezett követelésből befolyó összeg erejéig az engedményesek 3. és 4. pont szerinti követelései megszűnnek, illetve kielégítést nyernek.

A 6. pontban az alperesek vállalták, hogy a 3. és 4. pont szerinti követelések teljes kielégítése után az engedményezett követelésből fennmaradó követelést visszaengedményezik a felperesre.

A 7. pont az tartalmazza, a felperes a fentiekén túl az engedményezésért semmilyen egyéb ellenértékre, díjra, költségre vagy kamatra nem tarthat igényt.

[5] A felperes 2022. június 14. napján keresetlevelet nyújtott be a Szombathelyi Törvényszéken személy 1 nevedel szemben az engedményezés tárgyát képező 105 011 000 forint és annak késedelmi kamata megfizetése iránt. A keresetlevélben nem tett előadást az engedményezésről.

[6] A felperes által kezdeményezett perben az alperesek 2022. július 7. napján perbelépés iránti kérelmet terjesztettek elő, amelyet a Szombathelyi Törvényszék 28.P.20.080/2022/8. számú végzésével visszautasította. E végzést az alperesek fellebbezése folytán eljáró Győri Ítéltábla Pkf.II.25.504/2022/5. számú végzésével helybenhagyta.

[7] A 2022. június 1. napján előterjesztett kérelem alapján a Szolnoki Törvényszék 10.Fpk...../...../9. számú végzésével megállapította a felperes

fizetésektelenségét, és elrendelte felszámolását, amelynek kezdő időpontja 2022. szeptember 16. napja. A Szegedi Ítéltábla Fpkf.III...../2023/2. számú végzésével az eljárást megszüntette és megállapította, hogy az eljárás a Szombathelyi Törvényszék kizárólagos illetékességébe tartozik, egyúttal utasította az elsőfokú bíróságot az ebből következően szükséges intézkedések megtételére. Ezt követően a Szolnoki Törvényszék az ítéltábla jogerős végzésére hivatkozással az ügy iratait felterjesztette a Kúriához az eljáró bíróság kijelölése végett, míg a jogerős végzéssel szemben a cég felszámolója terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet. A Kúria a 2023. október 31. napján kelt Gfv.III.30.431/2023/4. számú végzésével a felszámoló felülvizsgálati kérelmét visszautasította, és egyben az eljárás folytatására a Szolnoki Törvényszéket jelölte ki.

[8] Az I. rendű alperes a felszámolási eljárás megindítását követően a felszámolóval felvette a kapcsolatot, és tájékoztatta a Szombathelyi Törvényszék előtt folyamatban lévő peréről. Kérte, hogy a peres eljárásban soron kívül intézkedjen biztosítási intézkedés elrendelése érdekében, amelynek a felszámoló eleget tett, és a Szombathelyi Törvényszék a 28.P.20.080/2022/19. számú végzésével a biztosítási intézkedést elrendelte. E határozat alapján indult végrehajtási eljárásban a végrehajtó mintegy 75 000 000 forintot foglalt le egyéb vagyontárgyak mellett.

[9] Az alperesek a felszámolót nem tájékoztatták az engedményezésről és a megállapodásról, azokról a felszámoló a Szombathelyi Törvényszéken 28.P.20.080/0220. számon folyó eljárásban előterjesztett perbelépés iránti kérelem alapján értesült. Az alperesek e kérelmüket visszautasító végzés elleni fellebbezésüket azt követően sem vonták vissza, amikor abban a perben a felperes képviselőjében már a felszámoló által meghatalmazott jogi képviselő járt el. Az alperesek a 2022. március 21. napján kelt megállapodásban feltüntetett követeléseiket a felperes felszámolásában hitelezői igényként bejelentették, és a felszámoló az I. rendű alperes esetében igényét vitatottként megküldte a felszámolást elrendelő bíróságnak, míg a II. rendű alperes igényének érdemi vizsgálatát felfüggesztette.

[10] A felperes felszámolási eljárása során 2022. december 5. napján megtartott hitelezői gyűlésen közölte, az engedményezési szerződés felbontása érdekében meg fogja keresni az érintetteket. Erre az alperesek többszöri kérés ellenére nem voltak hajlandóak, és a megállapodás 6. pontja szerinti visszaengedményezés sem történt meg.

[11] A felszámolási eljárásban az alpereseken kívül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal jelentette be hitelezői igényét, amelyet a felszámoló – az első hitelezői gyűlés időpontjáig – 23 907 413 forint összegben vett elismert követelésként nyilvántartásba.

A felperes kereste és az alperes védekezése

[12] A felperes módosított keresetében annak megállapítását kérte, hogy a felek között 2022. március 21. napján megkötött engedményezési szerződés és megállapodás érvénytelen. Érvényesíteni kívánt jogként elsődlegesen a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (a továbbiakban: Cstv.) 40. § (1) bekezdés a) pontját, másodlagosan a Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontját jelölte meg, amely utóbbi jogszabályhelyben feltüntetett okok közül elsőként az ingyenességre hivatkozott. Utalt arra, a

Cstv. 40. § (3) bekezdése alapján a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) és b) pontjának alkalmazásában a rosszhiszeműséget, illetőleg az ingyenességet vélelmezni kell.

[13] A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára alapított igény kapcsán állította, a támadott jogügyletek eredményeként a felperes aktív vagyona csökkent a perbeli követeléssel, mivel az kikerül a vagyonából, és az alperesek vételárát nem fizettek. A visszaengedményezés egy újabb engedményezési szerződés megkötését jelenti, amely szerződéskötés semmilyen formában nem kényszeríthető ki az alperesekkel szemben, ha annak nem akarnának eleget tenni. A vagyonszökkenés továbbá megvalósul akkor is, ha az ügylet (szerződés) eredményeként egyes hitelezői követelések megszűnnek. Érvelése szerint a felperes szándéka a hitelező kijátszására irányult, mivel 33 554 550 forint adótartozása volt az engedményezési szerződés megkötésének időpontjában, amely tartozás a mai napig fennáll. A teljes követelés engedményezése ellentmond annak, hogy az engedményezés hitelezővédelmi okok miatt történt és nem a hitelezők kijátszására irányult. Amennyiben valós szándék lenne a visszaengedményezésre, akkor az alperesek nem engedményezték volna maguknak a teljes követelést. A felperesnek a hitelező kijátszására irányuló szándékáról pedig az alpereseknek tudniuk kellett, ugyanis a felperes ügyvezetői voltak az engedményezési szerződés megkötésének időpontjában, továbbá az I. rendű alperes a felperes tagja, és az alperesek élettársként egymás közeli hozzátartozói. Az alpereseknek az engedményezési szerződés megkötésének időpontjában így tudniuk kellett arról, hogy a felperesnek a hitelező kielégítésére alkalmas egyetlen vagyona a személy 1 nevedel szembeni követelés, azaz az engedményezés a teljes vagyon elvonására irányult. A hitelező kijátszás ugyanis azt jelenti, hogy a hitelező – jelen esetben a Nemzeti Adó- és Vámhivatal – nem jut hozzá követeléséhez. Az alperesek rosszhiszemű magatartását támasztja alá, hogy a Szombathelyi Törvényszékhez benyújtott keresetlevélben az engedményezési szerződésre nem hivatkoztak, a felszámolót nem tájékoztatták az engedményezésről, és a perbelépés iránti kérelmet visszautasító végzéssel szembeni fellebbezésüket akkor sem vonták vissza, amikor már a felszámoló átvette a perbeli képviseletet. Megítélése szerint a visszaengedményezés sérti a Cstv. szerinti kielégítési sorrendet is, miután az alperesek „h” kategóriába tartozó követelését megelőzi az „a” kategóriás felszámolási költség és az adóhatóság túlnyomórészt „e” kategóriás hitelezői igénye. Megjegyezte, a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásának nem féltete a fizetéseképtelenség, csak az, hogy az adósnak legyen hitelezője.

[14] A Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontja esetében az ingyenességet a vételár hiánya miatt tartotta megállapíthatónak. Amennyiben pedig az ellenérték az volt, hogy a felperes tartozása csökkent az alperesek 23 452 892 forint összegű követelésével, az engedményezési szerződés feltűnően aránytalan értékkülönbséggel megkötöttek minősül.

[15] Az alperesek ellenkérelme kapcsán kitért arra, a Cstv. 40. §-a szerinti perben felperes a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet (adós) lehet és nem a felszámoló szervezet, az utóbbi a felperes törvényes képviselője. A Cstv. 27/B. § (1) bekezdése alapján a felszámoló jogkörét a felszámolóbiztos gyakorolja, amely folytán a felperes perbeli képviseletére meghatalmazást adhatott. Az elsőfokú bíróság illetékességét megállapíthatónak tartotta, mert az a fizetéseképtelenséget megállapító jogerős végzést követően rögzül, és az alperesek a felszámolás iránti kérelem elbírálásakor vitathatták volna az illetékességet. Véleménye szerint ezért a Cstv. 40. § szerinti perekben kizárólag az vizsgálható, hogy a felszámolást elrendelő bíróságnál történt-e a perindítás vagy sem. Az alperesek által megjelölt peres eljárásokat nem tekintette előkérdésnek, a székhely esetleges változása ugyanis nem eredményezni a felszámolási eljárás más törvényszékhez való áttételét.

[16] Az alperesek ellenkérelmükben elsődlegesen az eljárás megszüntetését kérték. Álláspontjuk szerint a Cstv. 40. §-a szerinti pert felperesként a hitelező mellett az adós nevében a felszámoló indíthatja meg, míg amennyiben az adós lehet felperes, az ügyvédi meghatalmazás nem szabályos, mert azt a felszámolóbiztos a felszámoló képviselőjében írta alá. Ezért a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 240. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásának van helye, figyelemmel a Pp. 176. § (1) bekezdés g) pontjára. Az eljárás megszüntetésének a Pp. 240. § (1) bekezdés e) pontja szerinti okát is fennállónak tartották, mivel a Cstv. 6. § (1a) bekezdése alapján a felszámolás lefolytatására a Szombathelyi Törvényszék rendelkezik kizárólagos illetékességgel. Kérték ezzel összefüggésben az eljárás felfüggesztését a Szolnoki Törvényszék előtt P.20.663/2022. és P.20.665/2022. szám alatt folyamatban lévő eljárások jogerős befejezéséig. Amennyiben ugyanis a taggyűlési határozatok hatályon kívül helyezése iránti perekben hozandó döntés következtében a felperes székhelye település 1 nevében lesz, amely körülmény megítélésük szerint a Szombathelyi Törvényszék illetékességét alapozza meg.

[17] Érdemi védekezésük a kereset elutasítására irányult. Vitatták, hogy az engedményezés a felperes vagyonának csökkenését eredményezte volna, és az a hitelező kijátszását célozta volna. Az engedményezéssel jogos követelésüket akarták kielégíteni, így a felperes aktív vagyonát képező követelés megszűnésével párhuzamosan a vagyonmérleg másik oldalán szereplő, a felperes passzív vagyonát képező, feléjük fennálló tartozás megszűnik. Emellett a visszaengedményezésre tekintettel a felperesnek a továbbiakban is áll fenn követelése, csak nem személy 1 nevével, hanem velük szemben, amely miatt a többi hitelező felé helytállni kötelesek. Az ügyletkötés során nem jártak el rosszhiszeműen, mivel őket az a cél vezette, hogy a hitelezőket megillető vagyon meglétét biztosítsák. Amennyiben ugyanis a felperes ügyvezetője személy 1 neve vagy az általa megválasztott személy lesz, a felperes nem fog pert kezdeményezni személy 1 nevével szemben az elsikkasztott összeg visszafizetése érdekében. Ez a feltevésük később be is igazolódott, amikor személy 1 neve 2022. június 22. napjára taggyűlést hívott össze, amelyen személy 1 neve kizárólagos szavazatával a felperes döntött arról, hogy nem indít pert a polgári jogi igény érvényesítése iránt. Hivatkoztak arra, amennyiben 2022. május 9. napján nem adtak volna meghatalmazást a peres eljárás megindítására, a lefoglalt vagyon kiadásra került volna személy 1 neve részére. A felszámolási eljárás megindítását követően pedig felvették a kapcsolatot a felszámolóbiztossal, akit tájékoztattak a perről, és felhívták a figyelmét a büntetőeljárás során lefoglalt vagyonra.

[18] Állították, a felperes felszámolási eljárásában a hitelezői igények összege nem éri el az engedményezett követelés összegét, tehát a követelésük levonása után visszaengedményezendő, fennmaradó vagyonból minden hitelező követelése kielégíthető. Az engedményezési szerződés megkötésekor a felperes nem is volt fizetéseképtelen, mert mintegy 105 000 000 forint összegű követelése volt személy 1 nevével szemben.

[19] Az alperesek 2023. október 2. napján meghatalmazást adtak a felperes perbeli képviselőjére dr. ügyvéd neve ügyvéd részére, aki 2023. november 6. napján érkezett beadványban kérte az eljárás megszüntetését a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja és 176. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a felszámolási eljárás hiányára alapítottnak, figyelemmel a Szegedi Ítéltábla Fpkf.III...../2023/2. számú végzésére.

Az elsőfokú ítélet

[20] Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy a felek között 2022. március 21. napján megkötött engedményezési szerződés és ugyanezen felek között 2022. március 21. napján keltezett megállapodás érvénytelen. Kötelezte az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 2 889 348 forint perköltséget és az államnak 1 500 000 forint eljárási illetéket.

[21] Határozatának indokolása szerint a Cstv. 40. § (1) bekezdése szerinti perben a felszámoló nem lehet felperes, és miután a felszámoló a pert az adós nevében indította, az eljárás megszüntetésének a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján nem volt helye. A felperes által a jogi képviselőjének adott meghatalmazást szabályosnak ítélte, mivel a Cstv. 27/B. § (1) bekezdése értelmében a felszámoló jogkörét a felszámolóbiztos gyakorolja, és a meghatalmazást a felperes törvényes képviselője adta.

[22] Rögzítette, a Cstv. 6. § (1) bekezdése, 27. § (1) bekezdése, 28. §-a, 40. § (1) bekezdése és a Pp. 360. §-a alapján rendelkezik illetékességgel. A felszámolási eljárás lefolytatására továbbá a Kúria a Szolnoki Törvényszéket jelölte ki, amelyekre tekintettel az eljárás megszüntetésére nincs lehetőség. Nem találta indokoltnak az eljárás felfüggesztését, ugyanis a székhelyváltás nem eredményezi a felszámolási eljárás áttételét, amely miatt az alperesek által hivatkozott peres eljárásokban vizsgáltak nem minősülnek a per előkérdésének.

[23] A Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjára alapított kereseti kérelem kapcsán kifejtette, az ügylet érvénytelenségét három feltétel fennállta esetén lehet megállapítani: az adós vagyonának csökkenését eredményezve, az adós szándéka a hitelezők kijátszására irányult és a másik fél erről a szándékról tudott vagy tudnia kellett. A felperes hitelezőjének az minősül, akinek pénzkövetelését vagy pénzben kifejezett vagyoni követelését a felszámoló nyilvántartásba vette, és a regisztrációs díjat befizette. Hitelezőnek minősül az a jogalany is, aki vitatott hitelezői igényrel rendelkezik, mindaddig, amíg vitatott hitelezői minősége fennáll. Ha a bíróság jogerős döntésével megállapítja, hogy követelése alaptalan, elveszíti hitelezői minőségét. Nem feltétel ugyanakkor, hogy a felperes a jogügyletkor fizetéseképtelen legyen.

[24] Megállapíthatónak találta, hogy az engedményezési szerződés és a megállapodás a felperes vagyont csökkentette, mivel a felperesnek nem maradt vagyona, amelyből a Nemzeti Adó- és Vámhivatal követelése megtérülhetne. Ezáltal az alperesek a jogügylettel a felperes teljes vagyont elvonták. A felperes és az alperesek tudtak arról, hogy a felperesnek egyetlen vagyona személy 1 nevedel szembeni követelés, amely a hitelező kielégítéséül szolgálhat. A felperesek és az alperesek arról is tudtak, amennyiben magukra engedményezik a követelést, az a felperes teljes vagyonának elvonására, a hitelezők kijátszására irányul, mivel a 105 011 000 forint összegű követelés jóval meghaladja az alperesek hitelezői igényét. Utalt arra, az I. rendű alperesnek a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 3:105. §-a alapján lehetősége volt a kártérítési per megindítására, amely miatt az engedményezési szerződés és a megállapodás megkötésére

nem volt szükség. Nem fogadta el ezért az alpereseknek azt a hivatkozását, hogy az engedményezési szerződést amiatt kötötték, hogy amennyiben kiesnek a felperes ügyvezetői pozíciójából és ügyvezetőként személy 1 neve vagy az általa megválasztott családtagjai kerülnek bejegyzésre, azok nem indítanak pert.

[25] Vizsgálta a Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontja szerinti érvénytelenségi okra alapított keresetet is, amelyet annak első fordulata szerint megalapozottnak talált. Az alperesek ugyanis a 105 011 000 forint összegű követelésért vételárat nem fizettek a felperesnek, a megállapodás 7. pontja kifejezetten rögzíti, hogy ellenértékre a felperes nem tarthat igényt. Az alpereseknek a jogügyletből tehát ingyenes előnyük származott. Megjegyezte, a visszaengedményezés sértene a Cstv. szerinti kielégítési sorrendet is.

[26] Mellőzte az alpereseknek a tanúk meghallgatására vonatkozó bizonyítási indítványát, mivel egyrészt a tanúk meghallgatását olyan körülményekre kérték, amelyeknek a perben nincs jelentősége, másrészt a felek által benyújtott okiratokból és a felek nyilatkozataiból a releváns tények megállapíthatók voltak. A felszámolóbiztos személyes meghallgatásának szükségtelensége kapcsán rámutatott, a felperes nem vitatta, hogy az I. rendű alperes haladéktalanul felvette a felszámolóval a kapcsolatot, tájékoztatta a polgári jogi igény érvényesítésével kapcsolatos perről, biztosítási intézkedés elrendelése iránti kérelem benyújtására tett indítványt. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennálltára nem tartotta indokoltnak személy 2 neve tanúkénti meghallgatását, mivel ez a körülmény nem feltétele a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) és b) pontja esetében a jogügylet érvénytelensége megállapításának. Annak sem tulajdonított jelentőséget, hogy az alperesek mindent megtettek a felszámolási eljárás elkerüléséért és hogy mások milyen magatartást tanúsítottak, ugyanis ezek sem feltételei a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján az érvénytelenség megállapításának. Mellőzte az alperesek személyes meghallgatását is, mivel a felek jogi képviselői tárgyaláson tett nyilatkozatai és a felek által benyújtott okiratok alapján a jogvita érdemben elbírálható volt.

[27] A felperes részére perköltséggént járó ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (a továbbiakban: Díjrend.) 3. § (6) bekezdése alapján mérsékelte, amely során figyelembe vette a ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységet, az ügy jellegét és súlyát.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[28] Az ítélettel szemben az alperesek terjesztettek elő fellebbezést, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezését és az eljárás megszüntetését, másodlagosan megváltoztatását és a kereset elutasítását, harmadlagosan hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, míg negyedlegesen részbeni megváltoztatását és a perköltség 100 000 forintra való leszállítását kérték.

[29] Álláspontjuk szerint a pert a felszámolónak kellett volna megindítania és nem az adósnak, ezért a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja és a Pp. 176. § (1) bekezdés g) pontja alapján az eljárás megszüntetésének van helye. Az adós perindítási lehetősége esetére vitatták, hogy a meghatalmazás az adóstól származna, mivel azt a felszámolóbiztos írta alá a felszámoló mint meghatalmazó képviselőjében. Hivatkoztak arra, a felperes a keresetétől

2023. november 6. napján elállt, amely miatt a pert a Pp. 240. § (2) bekezdés a) pontja alapján is meg kell szüntetni. Állították, a felperes felszámolása a Szegedi Ítéltábla Fpkf.III...../2023/2. számú végzésével jogerősen megszűnt, a végzést a Kúria nem helyezte hatályon kívül, így a jogerős végzésben foglalt intézkedések végrehajtása szükséges. Utaltak arra, a cégjegyzékből való törlésük miatt nem tudták a felszámolási eljárásban az illetékességet vitatni, amely illetékesség nem rögzül a fizetéseképtelenséget megállapító végzés jogerőre emelkedését követően. A felszámolás elrendelésére kizárólagosan a Szombathelyi Törvényszék rendelkezett illetékességgel a Cstv. 6. § (1) bekezdése alapján, amelyhez igazodik a perben eljáró bíróság illetékessége is.

[30] Iratellenesnek tartották az elsőfokú bíróságnak a felszámolás elrendelésére irányuló kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozó megállapítását, mivel a Szegedi Ítéltábla Fpkf.III...../2023/2. számú jogerős végzéséből kitűnően ennek időpontja 2022. június 1. napja. Ennek az időpontnak a figyelembevételével a Cstv. 6. § (1a) bekezdése alkalmazható, azaz a Szombathelyi Törvényszék rendelkezik kizárólagos illetékességgel.

[31] Kifogásolták, az elsőfokú ítélet nem tartalmazza, hogy a visszaengedményezés elmaradásának oka az volt, hogy az erre vonatkozó kötelezettség nem vált esedékessé. Véleményük szerint valótlanul állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az engedményezési szerződés felbontására nem voltak hajlandók, ennek ellenkezőjét támasztja alá az általuk csatolt, 2023. február 8. napján kelt levél. Kifogásolták azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem tüntette fel ítéletében, hogy a Szegedi Ítéltábla Fpkf.III...../2023/2. számú végzésében foglaltak nem, illetve csak részlegesen kerültek végrehajtásra. Hiányosnak tarották az elsőfokú ítélet ténymegállapítását amiatt is, hogy a felperes tagjai közötti perek döntő többségét az alperesek nyerték meg.

[32] Sérelmezték továbbá, nem tartalmazza az elsőfokú ítélet, hogy a személy 1 nevedel szemben folyamatban volt büntetőeljárásban meghozott határozat rendelkezett a lefoglalt pénzeszközök lefoglalásának megszüntetése mellett azok vádlott részére történő kiadásáról. Ezzel azt a hamis látszatot kelti, mintha nem lett volna semmi alapja, hogy az engedményezési szerződésen keresztül biztosítsák az alperesek a hitelezői igények érvényesíthetőségét.

[33] Hivatkoztak arra, az elsőfokú ítélet különböző összegekben jelöli meg a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hitelezői igényét, míg azokhoz képest ugyancsak eltérő a felszámolás iránti kérelemben és a közbenső mérleg tervezetében feltüntetett összeg. Ezért a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hitelezői igényének tisztázása körében indokoltnak tartották személy 2 neve tanúkénti meghallgatását. Sérelmezték azt is, az elsőfokú bíróság nem rögzítette az ítéletében, hogy az alperesek által meghatalmazott jogi képviselő indította a kártérítési pert, amely tény cáfolja, hogy az alperesek el akarták volna vonni a felperes vagyont, ilyen szándék esetén csak az engedményezési szerződést kötötték volna meg. Állították, az elsőfokú ítéletben foglaltakkal ellentétben 2022. novemberében nem volt hitelezői gyűlés. Az első és egyetlen hitelezői gyűlés 2022. december 5. napján volt, amelyen a jegyzőkönyvben foglaltakkal szemben a felszámoló nem kérte az engedményezési szerződés felbontását. Kitértek arra, az elsőfokú ítélet [16] bekezdése valótlanul tartalmazza, hogy az alperesek élettársak.

[34] Megítélésük szerint tévesen jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az engedményezés ellenérték nélkül történt. A felek között visszerthes ügylet jött létre, amelyben a felperes szolgáltatásával szemben az alperesek ellenszolgáltatása állt, így ingyenes szerzés nem történt, a felperes vagyona nem csökkent. Az engedményezéssel, illetve a megállapodással kizárólag a követelés kötelezettje változott meg, miután az engedményezés folytán a felperesnek nem személy 1 nevedel szemben, hanem az alperesekkel szemben áll fenn követelése a visszaengedményezés erejéig. Az alperesek követelésének kielégülésével a felperes passzív vagyona, azaz a felperesnek az alperesek felé fennálló tartozása szűnik meg, amely növeli a felperes vagyont, és ugyanilyen összegben megszűnik a felperesnek az engedményezett követelés erejéig fennálló követelése, így az adós vagyona változatlan marad. Hangsúlyozták, a felek szerződéses megállapodását az engedményezési szerződés és az ugyanezen a napon kelt megállapodás tartalmazza. Az engedményezés a Ptk. 6:193. § (2) bekezdéséből következően nem maga a szerződés, hanem csupán az egyik fél, azaz jelen esetben a felperes szolgáltatása. Ezzel szemben az alperesek ellenszolgáltatása az volt, hogy a rájuk engedményezett és behajtott követelés erejéig saját követelésüket beszámítják, tehát az engedményezett, behajtott és saját követelésükkel megegyező összeg erejéig saját követelésük megszűnt a felperessel szemben. Ezt meghaladóan pedig vállalták, hogy a levonás után fennmaradó összeget visszaengedményezik a felperesre, amely összeg erejéig felperesnek függő, még esedékessé nem vált követelése keletkezett alperesek felé, amely a felperes vagyonába tartozik. Sérrelmezték, hogy az elsőfokú bíróság indokolás nélkül hagyta figyelmen kívül azt az érvelésüket, miszerint a felszámolás befejezésekor a követelés hitelezőkre történő engedményezéséről is dönthet a felszámoló, tehát az adósnak az alperesekkel szembeni követelése is engedményezhető a hitelezőkre, amely miatt vagyoncsökkenés nincs, a hitelezők követelésének kielégítése nem veszélyeztetett.

[35] Véleményük szerint a jogügylet és ezáltal a szándékuk a hitelezők kijátszására nem irányult, mivel a visszaengedményezés következtében a fennmaradó vagyonból minden hitelező követelése kielégíthető a felszámolási eljárásban, és a visszaengedményezési kötelezettség miatt a többi hitelező felé az alperesek tartoznak helytállással. Az engedményezés a hitelezők védelmét szolgálta, ugyanis amennyiben a kártérítési per nem indult volna meg, az engedményezés folytán egyedül az alperesek lettek volna jogosultak a pert indítani és biztosítási intézkedés elrendelését kérni, mivel a felperes másik tagja mindent elkövetett volna annak érdekében, hogy a felperes és ezáltal a hitelezők ne jussanak hozzá az elsikkasztott vagyonhoz. A Szombathelyi Törvényszék Cégbírósága az engedményezési szerződés megkötéséig több alkalommal törölte alpereseket ügyvezetőként, vagy nem jegyezte be ügyvezetőként, vagy annak személy 1 neveit és/vagy hozzátartozóit jegyezte be. Emiatt joggal merült fel alperesekben a megalapozott gyanú, hogy valamilyen újabb törvénytelen végzéssel ismét törlik őket a cégjegyzékből. Annak érdekében pedig, hogy a büntetőeljárásban lefoglalt vagyon ne kerüljön felszabadításra és kiadásra, a büntető ügyben meghozott ítélet jogerőre emelkedésétől számított két hónapon belül meg kellett indítani a kártérítési pert.

[36] A felperes 2022. június 22. napjára összehívott taggyűlésen az I. rendű alperes mint tag által kezdeményezett igényérvényesítést személy 1 neve kizárólagos szavazatával a taggyűlés elutasította. Az engedményezés és a megállapodás megkötése során tehát az a cél vezette kizárólag őket, hogy a felperesi társaságot megillető polgári jogi igényt biztosítsák. A követelés engedményezése esetén ugyanis a felperestől függetlenül tudják a felperest megillető polgári jogi igényt érvényesíteni, így már számoltak előre azzal az esettel, ha később bármilyen okból személy 1 neve megakadályozná vele szemben a felperes

igényérvényesítését, amely majdnem meg is történt, mivel az alpereseket a cégbíróság 2022. május 11. napjával törölte a cégnyilvántartásból, 3 nappal azt követően, hogy a kártérítési per megindítására meghatalmazást adtak. Nem tartották lényegesnek, hogy a Ptk. 3:105. §-a szerinti perindításra volt lehetőség, miután a rendelkezésre álló lehetséges eszközök közül a ténylegesen kiválasztott eszköz esetében kell vizsgálni, hogy az jogszabályt sért-e, jár-e a hitelezők kijátszásával, a kielégítési alapjának elvonásával. Utaltak arra, az engedményezési szerződés megkötésekor a felperes nem volt fizetéseképtelen, az alperesek pedig felajánlották az adóhatóságnak, hogy foglalja le a személy 1 nevedel szembeni követelést az adótartozás behajtására. Ezen túlmenően a büntetőügyben eljáró bírósághoz is nyújtottak be kérelmet a vagyon lefoglalásának megszüntetése iránt, annak érdekében, hogy abból az adóhatóság felé a felperes teljesíteni tudja fizetési kötelezettségét. Saját maguk próbáltak tehát közbenjárni annak érdekében, hogy az adóhatóság mint a felperes egyetlen hitelezője hozzájusson a pénzéhez. Mindemellett 2 343 450 forint adózási többletet nem követeltek vissza, amellyel összefüggésben rendelkezésre bocsátották egy 2021. február 16. napján kelt feljelentést és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal részére a II. rendű alperes által a felperes képviseletében 2021. február 17. napján írt levelet.

[37] Érvelésük szerint a vagyonsökkenés és a hitelező kijátszására irányuló cél külön vizsgálendő, önmagában a vagyonsökkenés nem igazolja a hitelezők kijátszását. Megjegyezték, az engedményezési szerződést személy 1 neve nem támadta meg, amelyből az a következtetés vonható le, hogy az engedményezési szerződést jogszerűnek, a felperes érdekeiben állónak tekintették. Emiatt is tartották indokoltnak a tanúk meghallgatását.

[38] Nem tartották megállapíthatónak az ingyenes szerzés hiányában a Cstv. 40. § (1) bekezdés b) pontja szerinti érvénytelenségi ok fennálltát sem. A felperesnek az aktív vagyona csökkent, ugyanakkor ezzel párhuzamosan a passzív vagyona is, és a visszaengedményezés erejéig az aktív vagyontárgyat képező polgári jogi igény mint követelés átalakult az alperesekkel szembeni követeléssé. A jogügylettel az alperesek vagyona nem is nőtt, mivel az engedményezéssel tartozásuk keletkezett a felperes felé a visszaengedményezett összegig. A visszerhességet nem az egyik fél vagyonának csökkentése jelenti, hanem a felek vagyonelemeinek kölcsönös cseréje.

[39] Sételmezték az elsőfokú bíróság eljárása kapcsán, hogy indokolás nélkül mellözte az elektronikus hírközlő hálózat útján is kért meghallgatásukat, a tolmácsdij letétbe helyezésére rendelkezésre álló határidő leteltét megelőzően, továbbá a kérelmük ellenére nem rendelte el az érdemi tárgyaláson a jegyzőkönyv folyamatos felvétel útján történő rögzítését. Megítélésük szerint az elsőfokú bíróság megsétette az indokolási kötelezettséget azzal, hogy a bizonyítási indítványok mellőzésének a jogszabályi alapját nem jelölte meg. A tanúk meghallgatását szükségesnek tekintették annak bizonyítására, hogy az I. rendű alperes a felszámolóval felvette a kapcsolatot, tájékoztatta a személy 1 nevedel szembeni perről, a felperes nem volt fizetéseképtelen, az alperesek mindent megtettek a felszámolási eljárás elkerülése érdekében, abban más személyek hatottak közre, és személy 1 neve megakadályozta a vele szembeni per megindítását.

[40] A felperes javára ügyvédi munkadíjként megállapított perköltség összegét eltúloztottnak tartották, miután egy perfelvételi tárgyalás és ugyanakkor megtartott érdemi tárgyalás mellett, bizonyítás lefolytatása nélkül fejezte be az elsőfokú bíróság az eljárását.

[41] Kérték az eljárás felfüggesztését a Szolnoki Törvényszék előtt P.20.663/2022. szám alatt folyamatban lévő per jogerős befejezéséig, mivel ennek a pernek a tárgya azon taggyűlési határozat hatályon kívül helyezése, amely a felperes székhelyét a Szombathelyi Törvényszék illetékességi területéről áthelyezte. A taggyűlési határozat hatályon kívül helyezése esetén a székhelyváltozás hiánya kizárja az elsőfokú bíróság illetékességét, és így a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontját kell alkalmazni. Kérték továbbá az eljárás felfüggesztését a Kúria Gfv.III.30.431/2023/4. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panasz folytán indult eljárás befejezéséig.

[42] A felperes ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult annak helyes indokaira figyelemmel. Álláspontja szerint a Cstv. 40. §-ának szövegezése alapján egyértelmű, hogy a felszámoló nem a saját nevében indíthat pert, így a felperes az adós és nem a felszámoló. A meghatalmazásból pedig kiderül, hogy azt az adós képviselőjére adta a felszámoló mint az adós törvényes képviselője, és azt a felszámolóbiztos írta alá a Cstv. 27/B. § (1) bekezdése alapján. Az elállásra vonatkozó alperesi hivatkozás kapcsán előadta, az elsőfokú bíróság az erre vonatkozó nyilatkozatot külön végzésével hatálytalannak tekintette, amely végzés szabálytalanságára az alperesek sem az elsőfokú eljárásban, sem a fellebbezésben nem hivatkoztak. Hatálytalanság hiányában az elálláshoz az alperesek hozzájárulása is szükséges lett volna, amely azonban nem történt meg.

[43] Rámutatott, a felszámolás kezdeményezésének időpontját az elsőfokú bíróság a keresetlevélhez mellékelte, Cégléletről közölt hirdetményben foglaltak alapján állapította meg. Ezt az időpontot az alperesek az elsőfokú eljárásban nem vitatták, így a fellebbezésükben az ellenkérelmüket már nem változtathatják meg.

[44] Kiemelte, az engedményezéssel vagyona csökkent, mivel 105 011 000 forint és járulékai követelés kikerült a vagyonából, míg a vagyona nem nőtt, ugyanis pénzeszközt az alperesektől nem kapott. A szerződés visszerhessége esetén a felperes pénzeszköz állományának növekednie kellett volna, ezért az alperesek vagyona a követeléssel úgy nőtt, hogy ellenszolgáltatást nem nyújtottak. Utalt arra, az aktív vagyon csökkenése akkor is bekövetkezik, ha az ügylet (szerződés) eredményeként egyes hitelezői követelések is megszűnnek. Vitatta, hogy a visszaengedményezés ellenértéknek minősülne, az egy újabb engedményezési szerződés, amely azonban nem jött létre. A visszaengedményezési szerződés megkötése az alperesekkel szemben nem is kényszeríthető ki, és annak esetleges létrejötte esetén nincs biztosíték arra, hogy a befolyt összeget az alperesek átadják a felperesnek, továbbá nem igazolt, hogy az alperesektől a követelés behajtható lenne. Egy biztosíték nélküli, alperesekkel szembeni követelés nem feleltethető meg egy olyan követelésnek, amely a biztosítási intézkedés alapján legalább 75 000 000 forint erejéig meg fog térülni. A felszámolási eljárást befejező végzésben a be nem hajtott követelések hitelezők közötti felosztásának nincs köze az engedményezési szerződéshez. Az engedményezési szerződés felbontását az alperesek nem írták alá, és az alperesi képviselő akként nyilatkozott, hogy esetleg bizonyos feltételek esetén van talán erre lehetőség.

[45] Előadta, a Szombathelyi Törvényszék előtti kártérítési perben személy 1 neve arra hivatkozással kérte a kereset elutasítását, hogy nem a felperesnek tartozik az engedményezési szerződés megkötése folytán. Amennyiben az alperesek pernyertesek lennének jelen perben, a Szombathelyi Törvényszék elutasítaná a felperes keresetét, és az

elrendelt biztosítási intézkedés megszűnik, személy 1 neve visszakapja a tőle lefoglalt összeget.

[46] Az adóhatóság követelése kapcsán hangsúlyozta, az engedményezési szerződés megkötése időpontjában fennálló adótartozás tényének van jelentősége, nem a bejelentett hitelezői igénynek, amely egyébként is változni szokott a felszámolás alatti adóellenőrzésekkel. Az elsőfokú ítéletben az adóhatóság korábbi követelése szerepelt, azonban a felszámolás kezdete utáni hitelezői igény pontos összegének nincs jelentősége a perben.

[47] A hitelezői gyűlés hiányára vonatkozó alperesi hivatkozást nem tartotta figyelembe vehetőnek a Pp. 373. § (1) bekezdése alapján. Kitért arra, az alperesek nem élettársak, hanem házastársak, azonban a közeli hozzátartozói viszonyt nem vitatták az elsőfokú eljárásban.

[48] A hitelezők kijátszására irányuló szándékot illetően kifejtette, az alpereseknek tudniuk kellett az engedményezési szerződés megkötésének időpontjában, hogy a felperesnek adótartozása van, és a személy 1 nevedel szembeni követelés az egyetlen vagyona, amely magukra engedményezésével nem marad a felperesi társaságban olyan vagyonelem, amelyből az adóhatóság követelése megtérülne. A hitelező kijátszása ugyanis azt jelenti, hogy a hitelező nem tud hozzájutni a követelése teljesítéséhez. Az alperesek jóhiszeműségét cáfolja az is, hogy a teljes követelést engedményezték magukra, holott az engedményezéssel összefüggő megállapodás szerint összesen csupán 30 098 493 forint a követelésük. Az alperesek továbbá akkor sem adták vissza a követelést a felperesnek, amikor személy 1 nevenek már nem volt semmilyen ráhatása a felperes működésére. Az elvárható magatartás a Ptk. 3:105. §-a szerinti perindítás lett volna, így nem volt szükség az engedményezési szerződés megkötésére.

[49] Az alperesek személyes meghallgatása kapcsán kitért arra, ez nem kötelezettség a bíróság számára, és a peres felek jogi képviselői részletesen nyilatkoztak minden kérdésben.

[50] Megítélése szerint részére az elsőfokú bíróság által ügyvédi munkadíjként megállapított összeg nem eltúlzott, igazodik a magas pertárgyértékhez. Az ügyben jelentős mennyiségű irat keletkezett, az alperesek három ellenkérelmet is előterjesztettek, amelyet át kellett tanulmányoznia.

Az ítéltábla döntésének indokai

[51] A fellebbezés alaptalan.

[52] Az alperesek fellebbezésükben kérték az eljárás felfüggesztését a felperes székhelyének áthelyezéséről döntő taggyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránti perre és a Kúria Gfv.III.30.431/2023/4. számú végzésével szembeni alkotmányjogi panasz folytán indult eljárásra tekintettel.

[53] Más polgári per a Pp. 123. § (2) bekezdése értelmében abban az esetben adhat alapot az eljárás felfüggesztésére, ha a per eldöntése olyan kérdés előzetes elbírálásától függ, amelynek tárgyában a másik per folyamatban van. A taggyűlési határozat hatályon kívül helyezésére a kereseti kérelem megalapozottsága esetén a Ptk. hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi LXXVII. törvény 10/A. § (3) bekezdése alapján a határozat hatályon kívül helyezése – kivéve, ha jogszabály a bíróság számára visszamenőleges hatályú határozat meghozatalát lehetővé teszi – a jövőre nézve történik, az ilyen tartalmú ítélet „ex nunc”, azaz a meghozatala napjától vált ki joghatást. Ezért a székhelyváltozásra vonatkozó taggyűlési határozat esetleges hatályon kívül helyezése – eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában – nem eredményezi azt, hogy a felperes korábbi székhelye a taggyűlési határozat meghozatalának időpontjára visszamenőleges hatállyal válik székhellyé. Emiatt a felperes székhelyéről döntő taggyűlési határozat felülvizsgálata iránt folyamatban lévő peres eljárás nem képezi előkérdését a jelen pernek.

[54] Az alperesek által az ugyancsak előkérdésnek tekintett alkotmányjogi panasz folytán az Alkotmánybíróság előtt indult eljárás időközben az Alkotmánybírósági Közlöny 2024. évi 20. számában közzétett 3340/2024. (IX.23.) számú végzéssel befejeződött, így ez a körülmény önmagában, további jogszabályi feltételek fennálltának vizsgálta nélkül kizárta a peres eljárásnak a felfüggesztését. Mindezek alapján az ítéltábla az alperesek eljárás felfüggesztése iránti kérelmét elutasította.

[55] A Pp. 370. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét az erre irányuló fellebbezési kérelemre, csatlakozó fellebbezésre, ellenkérelemre, azok korlátai között gyakorolja. Ilyen korlátnak minősülnek a fellebbezés 371. § (1) bekezdésében megjelölt tartalmi követelményei körében előadottak. E jogszabályi rendelkezésből következik, hogy korlátot nem csak az képez, hogy a fellebbező fél milyen tartalmú másodfokú döntést kér, hanem az is, hogy ezt milyen indokkal teszi, melyik eljárási vagy anyagi jogszabály megsértésére hivatkozik.

[56] Ennek megfelelően a felülbírálat keretében – figyelemmel a fellebbezés indokaira – egyrészt az eljárás megszüntetése, az alperesek személyes meghallgatása és a jegyzőkönyv folyamatos felvétel útján történő készítése mellőzésével, valamint az elsőfokú ítélet indokolásával összefüggésben a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti felülbírálati jogkör, továbbá az ügy érdemét illetően a Pp. 369. § (3) bekezdés a), b) és c) pontja szerinti felülbírálti jogkör, míg a perköltség esetében a Pp. 369. § (3) bekezdés d) pontja szerinti felülbírálati jogkör gyakorlására volt lehetőség.

[57] Az elsőfokú ítélet felülbíralata kapcsán az ítéltábla elsőként a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti felülbírálati jogkörében vizsgálta, hogy az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének és az eljárás megszüntetésének (Pp. 379. §) feltételei fennállnak-e.

[58] A Pp. a perakadályok között megkülönböztet az eljárás teljes idő tartalma alatt figyelembe veendő és az eljárás egy szakaszáig hatályosuló perakadályokat: bizonyos akadályok az anyagi igényről való döntés akadálya is, amelyek a teljes eljárás során hivatalból figyelembe veendők, ezeket a Pp. 240. § (1) bekezdése tartalmazza. Amennyiben ilyen akadály már a keresetlevél benyújtása során is fennállt, azonban a bíróság azt valamely

okból nem észlelte, az eljárást akkor is meg kell szüntetni, ha a bíróság a kereset érdemi tárgyalásába bocsátkozott. A Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alapján ilyen abszolút perakadálnak minősül, ha a keresetlevelet már a Pp. 176. § (1) bekezdés a)-i) pontja, vagy 176. § (2) bekezdés a)-c) pontja alapján vissza kellett volna utasítani. Ha a keresetlevelet azért kellett volna visszautasítani, mert nem tartalmazza a 170. §-ban, illetve törvényben előírt egyéb kötelező tartalmi elemeket, alaki kellékeket, vagy a felperes nem csatolta a 171. §-ban, illetve a törvényben előírt kötelező mellékleteket [Pp. 176. § (2) bekezdés e) pont], az eljárási illetéket nem fizette meg, költségkedvezményt nem kért vagy arra nem hivatkozott [Pp. 176. § (1) bekezdés k) pont és 176. § (2) bekezdés f) pont] valamint az egyéb okból hiányos [Pp. 176. § (2) bekezdés g) pont], a perindítás joghatásának beálltát követően az eljárás megszüntetésére sem kerülhet sor. Amennyiben tehát a bíróság a hiányos, kellően nem felszerelt keresetlevelet közli az alperessel, egyben ellenkérelem előterjesztésére hívja fel, a hiányosságra alapítottan sem a keresetlevél visszautasítására, sem az eljárás megszüntetésére már nem kerülhet sor (BDT2019. 4110).

[59] Abszolút jellegű perakadálnak minősül, amennyiben a pert nem jogszabályban erre feljogosított személy indítja [Pp. 176. § (1) bekezdés g) pont]. A Cstv. 2004. április 26. napjától hatályos – az egyes pénzügyi tárgyú törvények jogharmonizációs célú módosításáról szóló 2004. évi XXVII. törvény 53. §-ával módosított – 40. § (1) bekezdése alapján az abban szabályozott per megindítására a hitelező és az adós nevében a felszámoló jogosult. E jogszabályi rendelkezés az ilyen per megindítását tehát kizárólag az ott meghatározott személyek számára teszi lehetővé. A Cstv. 2004. április 26. napját megelőzően hatályos 40. § (1) bekezdése a hitelező mellett a kereset benyújtására jogosult személyként az „adós nevében” szövegezés nélkül a felszámolót nevesítette. Az „adós nevében” kifejezés azt jelenti, hogy a felszámoló nem a saját nevében tesz jognyilatkozatot, hanem az adós képviseletében eljárva (BH2013. 313.). A felszámoló részéről az adós nevében történő keresetindítási jog biztosításával a Cstv. jelenleg hatályos szabályában a korábbiakhoz képest az ilyen per megindítására jogosultak köre megváltozott, és megszűnt a felszámoló saját nevében történő megtámadási jogosultsága. Következésképpen 2004. április 26. napjától a Cstv. 40. § (1) bekezdése szerinti per megindítására felperesként – a hitelező mellett – az adós jogosult (hasonlóan: Legfelsőbb Bíróság Gfv.XI.30.072/2008/7. szám). Jelen pert ennek megfelelően felperesként az adós, tehát a jogszabályban meghatározott személy indította meg. Ezért a Pp. 176. § (1) bekezdés g) pontja és a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásának, az eljárás megszüntetésének nincs helye.

[60] A perben a Pp. 72. § (1) bekezdése alapján kötelező a jogi képviselet, így az adósnak mint felperesnek jogi képviselővel kell eljárnia. A keresetlevelet benyújtó jogi képviselőnek a Pp. 171. § (1) bekezdés a) pontja szerint a keresetlevélhez csatolnia kell a meghatalmazását, míg az azon alapuló képviseleti jogosultságot a bíróságnak a Pp. 70. §-a értelmében vizsgálnia kell. A meghatalmazás szabályszerűtlensége esetén a Pp. 176. § (2) bekezdés g) pontja alapján a bíróságnak hiánypótlást kell elrendelnie, amelynek eredménytelensége esetén van lehetőség a keresetlevél visszautasítására. A kereset közlését követően ugyanakkor a meghatalmazás szabályszerűtlensége miatt a keresetlevél visszautasításának nincs helye, valamint – erre utaló rendelkezés hiányában – a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja szerint az eljárás megszüntetésének sem. Abban az esetben, ha a bíróság a perindítás hatályának beálltát követően észleli a jogi képviselő részére adott meghatalmazás szabályszerűtlenségét, – hasonlóan a perindítási szakhoz – hiánypótlást kell elrendelnie, amely elmulasztásának jogkövetkezménye a jogi képviselet mellőzése, és az eljárásnak a Pp. 240. § (1) bekezdés h) pontja alapján történő megszüntetése.

[61] A Pp. 64. § (1) bekezdésére figyelemmel jogi személy fél perbeli képviselőre meghatalmazást a fél törvényes képviselője adhat. A meghatalmazásból ki kell tűnnie, hogy a meghatalmazást adó személy az okiratban megjelölt más személy nevében és képviselőként jár el (hasonlóan: BDT2014. 3133.). A Cstv. 27/A. § (12) bekezdésének második mondata akként rendelkezik, hogy a felszámoló az adós gazdálkodó szervezet képviselőként jár el, ezt a jogkörét az általa kijelölt felszámolóbiztos útján látja el. Ezzel egyezően mondja ki a Cstv. 27/B. § (1) bekezdése, hogy a felszámoló jogkörét a felszámolóbiztos gyakorolja. Ezért az adós perbeli képviselőre a felszámolóbiztos adhat meghatalmazást. A keresetlevélhez mellékelte meghatalmazást a felszámolóbiztos írta alá meghatalmazóként, és az okiratban képviselt személyként a felperes van feltüntetve. A meghatalmazásból így egyértelműen megállapítható, hogy az a felperesként megjelölt, felszámolás alatt álló adós képviselőre vonatkozik, annak a nevében eljárva adta a meghatalmazást. Ezáltal a felperes jogi képviselője részére adott meghatalmazás szabályszerű, így a jogi képviselőnek sem volt az eljárás megszüntetését eredményező hiánya.

[62] Az alperesek fellebbezésükben az eljárás megszüntetését a keresettől való elállásra és a felperes felszámolásának megszűnésére hivatkozva is kérték. A Pp. 241. § (1) bekezdés a) pontja alapján a bíróság az eljárást kérelemre megszünteti, ha a felperes a teljes keresetétől elállt.

[63] Kétségtelen, a Szegedi Ítéltábla Fpkf.III...../2023/2. számú végzésével rendelkezett a felszámolási eljárás megszüntetéséről. Lényeges ugyanakkor, ezt illetékesség hiánya miatt a Pp. 240. § (1) bekezdés e) pontjára alapította, amely esetben a Pp. 240. § (3) bekezdése értelmében egyidejűleg az ügy iratainak az áttételét kell elrendelni. Ez azonban nem történhetett meg a Pp. 174. § (4) bekezdése alapján. Az ítéltábla e határozata így illetékességi ütközést eredményezett, amely következtében a Pp. 31. § (1) és (2) bekezdés c) pontja alapján a Kúriának kellett döntenie az eljáró bíróság kijelöléséről. Ez az eljárás pedig – mint ahogyan arra a Kúria Gfv.III.30.431/2023/4. számú végzésének [20] bekezdésében rámutatott – szükségszerűen együtt jár a negatív hatásköri összeütközést kiváltó jogerős végzések valamelyikében elfoglalt jogi álláspont helytállóságának felülbírálatával és a kijelölő végzés kötelező erejéből következően valamelyik alapul fekvő jogerős végzés kötőerejének feloldásával is, függetlenül attól, hogy az illetékesség hiányát megállapító és ez okból egyúttal az áttételről vagy eljárás megszüntetéséről is rendelkező jogerős végzés ellen nincs helye felülvizsgálatnak. A Kúria a Gfv.III.30.431/2023/4. számú végzésének [50] bekezdésében azt is kiemelte, hogy a Pp. 240. § (1) bekezdés e) pontja nem önálló eljárás megszüntetési okot szabályoz, hanem az illetékesség hiányának megállapításához kapcsolódik, rendeltetése csupán az ügy áttétele vagy más bíróság kijelölése esetén az eljárás megindításához fűződő joghatások feloldása. Ezért amennyiben az illetékesség hiánya miatt a bíróság a Pp. 240. § (1) bekezdés e) pontja szerint határoz, de az áttétel alkalmazhatóságának hiányában kijelölés iránti eljárás lefolytatása szükséges, az eljárás folytatásához fűződő joghatások akkor oldódhatnak fel, ha más bíróság kijelölése történik meg. A Szegedi Ítéltábla Fpkf.III...../2023/2. számú végzésének hatálya tehát a kijelölés kérdésében való döntéstől függött.

[64] A Kúria a kijelölés iránti eljárásban pedig arra a következtetésre jutott, hogy a Szolnoki Törvényszék illetékessége hiányának megállapítása és így az eljárás megszüntetéséről való rendelkezés téves volt, amelyekre figyelemmel az eljárás további

folytatására a Szolnoki Törvényszéket jelölte ki. Ezért – mint ahogyan azt a Kúria Gfv.III.30.431/2023/4. számú határozatában is kiemelte – a Szegedi Ítéltábla Fpkf.III...../2023/2. számú végzéséhez joghatályok nem fűződhetnek, vagyis a felperes felszámolási eljárása sem minősül megszüntetettnek. Ezért a felperest a perben – az alperesek fellebbezési érvelésével ellentétben – a felszámoló képviselte, az alperesek a felperes törvényes képviselőjeként a felperes perbeli képviselőre meghatalmazást nem adhattak. Emiatt az alperesek fellebbezésében az elállás alapjaként megjelölt 2023. november 6. napján érkezett beadványt benyújtó jogi képviselő a felperestől nem rendelkezett szabályos meghatalmazással, amely folytán a beadvány hatálytalan. Emellett a beadvány nem a keresettől való elállásra tartalmaz nyilatkozatot, hanem abban az eljárás megszüntetését a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontjára és a Pp. 176. § (2) bekezdés a) pontjára alapítottan kérték. Nem volt így a felperesnek az eljárásra vonatkozó, az eljárásnak a Pp. 241. § (1) bekezdés a) pontja szerinti megszüntetését megalapozó nyilatkozata.

[65] Az alperesek az eljárás megszüntetésének a Pp. 240. § (1) bekezdés e) pontja szerinti okaként azt jelölték meg, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdése alapján az ilyen perben a bíróság illetékessége a Cstv. 6. § (1) bekezdése szerinti bírósághoz igazodik, amely azonban nem az elsőfokú bíróság, mivel a felperes székhelye a felszámolás iránti kérelem benyújtásakor és azt megelőző 180 napon belül is más törvényszék területén volt. A Pp. 240. § (1) bekezdés e) pontjának eb) alpontja értelmében az illetékesség hiányának eljárás megszüntetés a következménye, kivéve ha az illetékesség nem kizárólagos és az alperes illetékességi kifogás nélkül írásbeli ellenkérelmet már előterjesztett. A Cstv. 40. § (1) bekezdése az ott szabályozott perben eljáró bíróságot akként határozza meg, hogy a Cstv. 6. § (1) bekezdésre utal. Ez ugyanakkor nem jelenti azt, hogy a perben ismételten azt lehetne és kellene vizsgálni, hogy az adott törvényszék a felszámolás iránti kérelem elbírálására rendelkezhetett-e illetékességgel is. A Cstv. 40. § (1) bekezdésének a Cstv. 6. § (1) bekezdésre való utalása akként értelmezendő, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdése szerinti megtámadási perek a felszámolási eljárást lefolytató bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékességébe tartoznak. A megtámadási perben eljáró bíróság illetékességének szempontjából tehát annak van jelentősége, hogy a felszámolási eljárás is az adott bíróság előtt folytatódjon. Nem érinti emiatt a perben eljáró bíróság illetékességét az, hogy a felszámolás iránti kérelem benyújtásakor és az azt megelőző 180 napon belül hol volt az adós székhelye. A megtámadási perben sem vehető figyelembe a felszámolást elrendelő bíróság esetleges illetékességének hiánya, amennyiben erre nincs lehetőség a felszámolás jogerős elrendelését követően a felszámolási eljárásban sem. Miután a felperes felszámolásának jogerős elrendelését követően a felszámolási eljárásban felmerült a negatív illetékességi összeütközés folytán eljárta Kúria a Gfv.III.30.431/2023/4. számú végzésében nem találta megállapíthatónak a felperes felszámolását elrendelő Szolnoki Törvényszék illetékességének hiányát, az jelen perben elsőfokú bírósággal illetékességgel rendelkezik a Cstv. 40. § (1) bekezdése szerinti megtámadási perre is. Ezért nem állt fenn az eljárás megszüntetésének a Pp. 240. § (1) bekezdés e) pontjában szabályozott oka sem.

[66] Mindezekre tekintettel a Pp. 379. §-a alapján az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem volt lehetőség.

[67] Az alperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése és az eljárás megszüntetése mellett mind az elsőfokú ítélet megváltoztatását, mind annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérték. A Pp. 383. § (1) bekezdése akként rendelkezik, hogy a másodfokú bíróság – az ítélet hatályon

kívül helyezésére e törvény szerint nincs szükség – az ügy érdemében dönt. E jogszabályi rendelkezésből az következik, hogy az ügy érdemében abban az esetben lehet dönteni a másodfokú eljárás során, amennyiben nem áll fenn az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező ok. Ezért amennyiben a fellebbezés az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására és hatályon kívül helyezésre is irányul, a másodfokú bíróságnak először a hatályon kívül helyezés iránti kérelmet kell vizsgálnia és csak ennek megalapozatlansága esetén dönthet az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatására irányuló fellebbezési kérelemről. Ezért az ítéltábla a továbbiakban a fellebbezés kapcsán a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti felülbírálati jogkörében eljárva azt vizsgálta, hogy vétett-e az elsőfokú bíróság olyan eljárási szabálysértést, amely miatt helye van az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasításának.

[68] Az alperesek fellebbezésükben hivatkoztak arra, hogy az elsőfokú bíróság a Pp. 346. § (5) bekezdésében írt indokolási kötelezettségét megsértette.

[69] A Pp. 346. § (1) bekezdése alapján az ítélet részét képezi az indokolás is. A Pp. 346. § (4) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az indokolás tartalmazza egyebek mellett a bíróság által megállapított tényeket és jogi indokolást, utóbbi ugyanezen szakasz (5) bekezdése szerint tartalmazza az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.

[70] A jogi indokolásának annyira kell részletesnek lennie, amennyiben az a döntéshez igazodik, ugyanakkor szorosan a megállapított tényállásra kell épülnie. Mivel az ítélet törvényességét a jogszabályok helyes alkalmazása biztosítja, az indokolás lényegi eleme az alkalmazott jogszabályokra való hivatkozás, amelynek mind a jogvita szempontjából lényeges anyagi, mind pedig az irányadónak vett eljárási szabályokra ki kell terjednie. Ha az alkalmazandó jogszabály vitás, a bíróságnak azt is ki kell fejtenie, miért éppen a megjelölt jogszabály alapján hozta meg határozatát. Indokolnia kell tehát a felektől eltérő jogi álláspontját. Ez azonban nem jelenti, hogy minden, a felek által felvetett kérdésre, jogi megoldásra ki kellene térnie, nem jelenti a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolásának kötelezettségét, különösen nem a szubjektív elvárásaikat is kielégítő mélységű érvrendszer bemutatásának szükségességét. A követelmény az, hogy a döntéshez mérten szükséges körben indokolja meg jogi szempontból is ítéletét oly módon, hogy az a felek számára logikailag, a döntéshez vezető jogi lépéseket illetően érthető, meggyőző legyen. Így biztosítja az indokolás a döntés megalapozottságát [Kúria Pfv.III.21.618/2019/5. szám, Kúria Pfv.VI.20.236/2021/6. szám, Kúria Pf.V.21.374/2021/5. szám, 7/2013. (III.1.) AB határozat]. Lényeges, az ítélet indokolásának hiányossága a Pp. 380. § c) pontja értelmében akkor eredményezhet hatályon kívül helyezést, ha a hiányosság oly mértékben orvosolhatatlan, amely miatt az ítélet érdemi felülbírálatra alkalmatlan.

[71] Jelen esetben az elsőfokú bíróság indokát adta az alperesek személyes meghallgatása mellőzésének {elsőfokú ítélet [50] bekezdés}, valamint – jogszabályi rendelkezés megjelölése nélkül, de – kifejtve, hogy az alperesek által indítványozott tanúbizonyítást miért tartja szükségtelennek {elsőfokú ítélet [49] bekezdés}. A tanúbizonyítás

mellőzésének ez az oka tartalmilag megfelel a Pp. 276. § (5) bekezdésében foglaltaknak, így önmagában a jogszabályi rendelkezés feltüntetésének hiánya nem jelenti az indokolási kötelezettség megsértését.

[72] Kétségtelen, az elsőfokú bíróság külön nem indokolta meg, hogy miért nem vette figyelembe az alpereseknek azt a hivatkozását, hogy a velük szembeni követelés a felszámolási eljárás befejezésekor a hitelezők között felosztható. Indokát adta ugyanakkor annak, hogy miért tartotta megállapíthatónak a keresettel támadott jogügylet érvénytelenségét. Az elsőfokú bíróság tehát az ítéletét a szükséges körben megindokolta. Az, hogy az alperesek az indokokat nem tartják kielégítőnek vagy meggyőzőnek, nem jelenti a Pp. 346. § (5) bekezdésének megsértését, a jogi indokolás helytállósága az ügy érdemére tartozó kérdés. Ezért az ítélet indokolásának nem volt olyan hiányossága, amely annak a Pp. 380. § c) pontja szerinti hatályon kívül helyezését eredményezte volna.

[73] Alaptalanul hivatkoztak az alperesek fellebbezésükben arra is, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértést vétett a meghallgatásuk és a jegyzőkönyv folyamatos felvétellel való készítésének mellőzésével. A Pp. 230. § (1) bekezdése értelmében a bíróság – ha ez a jogvita kereteinek megállapításához, a per eldöntéséhez, illetve a tényállás megállapításához szükséges – az eljárás bármely szakaszában hivatalból elrendelheti a természetes személy fél, illetve törvényes képviselője, valamint a nem természetes személy fél törvényes képviselője személyes meghallgatását. E jogszabályi rendelkezésből következően a fél személyes meghallgatása nem kötelezettség, ezért annak elmaradása eljárási szabálysértést nem eredményez. Önmagában a személyes meghallgatás elmaradása nem akadályozza a fél eljárási jogainak gyakorlását sem. A Pp. 72. § (1) bekezdése alapján ugyanis a jogi képviselő kötelező, amely által a felek az eljárási jogait gyakorolni tudják. A Pp. 191. § (4) bekezdésére figyelemmel pedig a fél személyesen az üggyel kapcsolatos álláspontját, jogi érvelését nem is adhatja elő hatályosan. A fél személyes nyilatkozata a Pp. 279. § (1) bekezdéséből következően nem is bizonyíték, így a személyes meghallgatás elmaradása a bizonyítást sem teszi lehetetlenné.

[74] A per érdemi tárgyalási szakában a jegyzőkönyv képet és hangot egyidejűleg rögzítő folyamatos felvétel útján történő készítése a Pp. 159. § (4) bekezdése alapján az erre irányuló kérelem esetében akkor kötelező, ha a technikai feltételek rendelkezésre állnak. Erre azonban az alperesek fellebbezésükben nem hivatkoztak, ezért nem állapítható meg, hogy a kérelmük alapján az elsőfokú bíróságnak a jegyzőkönyvet ilyen módon kellett volna készíteni az érdemi tárgyalásról. Egyebekben az esetleges mulasztás az ügy érdemi eldöntésére nem hatott ki, mivel az érdemi tárgyalásról készült jegyzőkönyv, amely tartalmazza a jelenlévő jogi képviselők nyilatkozatát, annak hiányosságát az alperesek a fellebbezésükben nem is állították.

[75] Ugyancsak nem volt helye az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének a bizonyítási indítványoknak abból az okból történő mellőzése miatt, hogy a bizonyítás lefolytatása a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen. Ennek sérelmezése ugyanis az elsőfokú bíróságnak azt az értékelési tevékenységét támadta, amellyel arról döntött, hogy a felek által előterjesztett bizonyítási indítványok alapján mely bizonyítást rendeli el és folytatja le, végső soron pedig a megállapított tényeken alapuló következtetései helyességét vitatta. A Pp. 276. § (5) bekezdésében foglaltak megsértése nem eljárási szabálysértés, az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 381. §-a alapján történő hatályon kívül helyezéséhez nem vezethet. A

jogvita elbírálása szempontjából szükségtelennek értékelt bizonyítás mellőzéséről hozott elsőfokú döntést a másodfokú bíróság nem a Pp. 369. § (1) bekezdése szerinti eljárásjogi, hanem a Pp. 369. § (3) bekezdése szerinti anyagi jogi felülbírálat körében vizsgálhatja, az ennek megfelelő – az ítélet megváltoztatására irányuló – fellebbezési kérelem esetén. Amennyiben pedig a bizonyítás lefolytatása szükséges, úgy általában a bizonyítás másodfokú eljárásban történő kiegészítésének, az okiratok beszerzésének, a tanúk másodfokú eljárásban történő meghallgatásának sincs akadálya, ellenkező esetben pedig a Pp. 384. § (2) bekezdés b) pontja alapján történhet meg az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése (BDT 2023. 4671.). Miután az alperesek anyagi jogi felülbírálatot is lehetővé tevő tartalmú fellebbezési kérelmet is előterjesztettek, az ítéltábla az anyagi jogi felülbírálati jogkörében vizsgálta, hogy a perben releváns kérdések eldöntése igényli-e, és milyen körben a bizonyítás kiegészítését, szükséges-e az alperesek által indítványozott bizonyítás elrendelése és lefolytatása.

[76] Ezt követően – az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére okot adó körülmény hiányában – az ítéltábla a Pp. 369. § (3) bekezdés a), b) és c) pontja szerinti felülbírálati jogkörében az elsőfokú ítélet anyagi jognak való megfelelőségét vizsgálta, és ennek kapcsán először azt, hogy az alperesek által a fellebbezésükben hivatkozottak szerint a tényállás módosításának, kiegészítésének van-e helye.

[77] Egyetértett az ítéltábla az alpereseknek azzal az álláspontjával, miszerint a felperes felszámolás iránti kérelem benyújtásának időpontja helyesen 2022. június 1. napja. Az elsőfokú bíróság ennek időpontjaként 2022. július 7. napját rögzítette, amelyet tartalmaz a Céglőnyben közzétett hirdetmény, és erre tett tényállítást a felperes, amelyet az alperesek az elsőfokú eljárásban nem vitattak. Az elsőfokú eljárásban rendelkezésre állt ugyanakkor a Szombathelyi Törvényszéknek a felszámolás iránti kérelem áttételéről rendelkező 5.Fpk.../.../4. számú végzése (25.P.20.077/2023/6. számú beadvány A/18. számú melléklete) és a Kúria Gfv.III.30.431/2023/4. számú végzése, amelyek alapján megállapítható, hogy a Céglőnyben közzétett időponttal ellentétben a felszámolás iránti kérelem előterjesztésének időpontja 2022. június 1. napja, figyelemmel a Cstv. 6. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 175. § (1) bekezdésére is. A felperesnek a felszámolási eljárás kezdő időpontjára vonatkozó tényelődását ezáltal egyéb peradatok kétségessé tették, ezért a Pp. 266. § (1) bekezdéséből következően ez az időpont a felperesi előadással egyezően az alperesek vitatásának hiányában sem állapítható meg tényként. Emiatt az ítéltábla a tényállás akként módosította, hogy a felszámolási eljárás megindítására irányuló kérelem benyújtásának időpontja 2022. június 1. napja.

[78] Úgyszintén megalapozottan hivatkoztak az alperesek fellebbezésükben arra, hogy az első hitelezői gyűlés időpontja nem 2022. novemberében volt, azon a felszámoló nem kérte az engedményezési szerződés felbontását, és a személy 1 nevedel szembeni büntetőeljárásban meghozott ítélet a foglalás alól feloldott összegek kiadásáról is rendelkezett. A hitelezői gyűlésről készült jegyzőkönyv (25.P.20.077/2023/10. számú beadvány F/1. számú melléklete) szerint ugyanis a hitelezői gyűlés időpontja 2022. december 5. napja, és a felszámoló az engedményezési szerződés felek általi közös felbontása kapcsán azt tartalmazza, hogy erre vonatkozóan meg fogja keresni az érintett feleket. A büntetőeljárásban meghozott ítélet esetében a pontos rendelkezés pedig az abban foglaltak alapján a foglalás alól feloldott összegekre az, hogy azt a büntető ügyben eljáró bíróság a vádlottnak kiadta, így és tartotta vissza a polgári jogi igény biztosítására. Ezért az ítéltábla e

körben a tényállást a hitelezői gyűlésről készült jegyzőkönyvben foglaltaknak megfelelően módosította.

[79] Alaptalanul kifogásolták ugyanakkor az alperesek fellebbezésükben az elsőfokú ítéletnek a Nemzeti Adó- és Vámhivatal hitelezői igényének összegére vonatkozó megállapítását. Az elsőfokú bíróság a hitelezői igény összegét a 2022. december 5. napján megtartott hitelezői gyűlésről készült jegyzőkönyvben foglaltaknak megfelelően tüntette fel. Kétségtelen, ettől eltér az alperesek által a fellebbezésükhöz csatolt közbenső mérleg tervezetben és a felszámolás iránti kérelemben megjelölt összeg. A Cstv. 40. § (1) bekezdés szerinti per tárgyalását folytató bíróság azonban nem vizsgálhatja, hogy a felszámoló jogosan vette-e nyilvántartásba valamely hitelezői igényt, azaz a hitelező nyilvántartásba vett követelése a nyilvántartásba vételkor valóban fennállt-e. A Cstv. 34. § (2) bekezdése alapján a felszámolás kezdő időpontjától a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet. Így annak eldöntése, hogy egy adott követelés fennáll-e az adóssal szemben és az a hitelezőként fellépő személyt illeti-e meg, azaz a Cstv. 3. § (1) bekezdés c) pont cd) alpont szerinti, követelés fennállására vonatkozó törvényi feltétel megvalósul-e, kizárólag a felszámolóra tartozik. A felszámolónak az az intézkedése, amellyel a bejelentett követelést hitelezői igényként és azt bejelentő személyt hitelezőként nyilvántartásba veszi, a Cstv. 6. § (4) bekezdése szerinti személyek által a Cstv. 51. §-a alapján kifogással támadható meg, amelynek elbírálása – így végső soron a követelés jogalapjának, összezszerűségének és a jogosult személyének a megállapítása – a felszámolási eljárást mint nemperes bírósági eljárást folytató bíróság hatáskörébe tartozik. A fentiekkel összhangban áll a felszámolás elrendelését követően a követelés érvényesítése iránti per, illetve egyéb eljárás indítását kizáró Cstv. 38. § (3) bekezdése is (hasonlóan: BH2023. 249.). Mindebből következően a felszámoló által nyilvántartásba vett hitelezői követelés nyilvántartásba vételkor való fennállása, így a követelés jogosultjának a személye, a követelés jogcíme vagy összege a felszámolási eljárásen kívül más eljárásban, tehát hitelező által indított Cstv. 40. § (1) bekezdése szerinti perben sem vitatható, az a perbíróság által nem vizsgálható. A Cstv. 40. § (1) bekezdése szerinti perben a hitelezői igényt illetően nem is a hitelezői igény pontos összegének van jelentősége, hanem annak, hogy a támadott jogügylet megkötésekor volt-e olyan fennálló vagy később keletkező hitelezői igény, amely elől elvonhatták az adós vagyonát.

[80] Ugyancsak alaptalanul sérelmezték fellebbezésükben az alperesek az elsőfokú bíróságnak azt a ténymegállapítását, miszerint az engedményezési szerződés felbontására nem voltak hajlandók. Az alperesek ugyanis – általuk sem vitatottan – az engedményezési szerződés felbontására vonatkozó okiratot a keresetlevél benyújtását követően sem írtak alá, és a perbeli követelést sem ismerték el. Ezért nem okszerűtlen az elsőfokú íráságnak az a megállapítása, hogy nem voltak hajlandók az engedményezési szerződés felbontására. Az alperesek közötti élettársi viszonyra való utalást pedig az elsőfokú ítélet [16] bekezdésében – az alperesek fellebbezési állításával ellentétben – nem kellett módosítani. Az alperesek élettársi viszonyát az elsőfokú ítélet kizárólag a felperes keresetének ismertetése kapcsán rögzítette, mégpedig a keresetben foglaltaknak megfelelően. Egyebekben az elsőfokú bíróság az alperesek közötti élettársi viszonyra nem tett ténymegállapítást, ilyen jogviszonyra a döntését nem alapozta.

[81] Megalapozatlanul hivatkoztak fellebbezésükben az alperesek arra is, hogy a tényállást ki kell egészíteni a visszaengedményezés hiányának okával, a felperes tagjai közötti eljárásokban nyertes fél személyének megjelölésével, továbbá azzal, hogy a személy 1

nevedel szembeni kártérítési per megindítására ők adtak meghatalmazást, és a Szegedi Ítéltábla Fpkf.III...../2023/2. számú végzésnek végrehajtása nem történt meg. A Szegedi Ítéltábla e végzéséhez ugyanis a Kúria Gfv.III.30.431/2023/4. számú kijelölésről rendelkező végzése folytán a már kifejtettek szerint joghatályok nem fűződnek, a felperes felszámolási eljárása nem szűnt meg, míg az egyéb körülményeknek – a későbbiekben kifejtettekre tekintettel – a jogvita mikénti elbírálása szempontjából nem volt jelentősége.

[82] Az alperesek fellebbezésükben a tényállás módosítását arra tekintettel is szükségesnek tartották, hogy a perben támadott jogügylet álláspontjuk szerint nem ingyenes. A szerződés létrejötté, valamint a létrejött szerződés értelmezése és minősítése azonban nem bizonyítékértékelésen alapuló ténykérdés, hanem a bizonyítás eredményeként megállapított (konkrét történeti) tényekből levont anyagi jogi következtetés, így anyagi jogkérdés (Kúria Gfv.I.30.013/2023/7. szám). Ezért a szerződés értelmezésében – azaz a visszterhesség kérdésében – való állásfoglalás nem a tényállás része, nem ténykérdés, hanem a tényekből levont jogi következtetés (jogkérdés), amely ekként bírálható felül. Az ítéltábla ezért a Cstv. 40. § (1) bekezdésében meghatározott feltételek megítélésakor vizsgálta, hogy a megállapított tényekből a támadott jogügylet visszterhességére nézve milyen jogkövetkeztetés vonható le.

[83] Az ügy érdemét illetően az ítéltábla a továbbiakban azt vizsgálta, hogy helyesen jutott-e az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy a támadott jogügylet érvénytelen.

[84] A felperes az alperesekkel megkötött engedményezési szerződést és megállapodást a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) és b) pontjára alapítottnak támadta, amelyek különböző érvénytelenségi okok, eltérő tényeken is alapulnak. Bármely, a felperes által megjelölt érvénytelenségi ok önmagában is megalapozza a szerződés érvénytelenségét, és a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti érvénytelenségi ok fennállta szükségtelemmé teszi más érvénytelenségi ok vizsgálatát, így a különböző érvénytelenségi okokra alapított keresetek látszólagos tárgyi keresethalmazatot képeznek. A Pp. 342. § (4) bekezdése értelmében a keresetek felperes által megjelölt sorrendjétől a bíróság nem térhet, és ugyanezen szakasz (1) és (3) bekezdése alapján a perben kizárólag a felperes által hivatkozott érvénytelenségi okokról lehetett dönten, más érvénytelenségi okokról nem.

[85] A Cstv. 40. § (1) bekezdésében meghatározott törvényi tényállásokra alapított megtámadás kizárólag a Cstv. 6. § (1) bekezdésében meghatározott bíróság előtt, a hitelező vagy az adós nevében a felszámoló által keresetlevél benyújtásával történhet, a megtámadást tartalmazó keresetlevélnek a törvényi határidőn belül meg kell érkeznie a bíróságra, hogy az hatályosan benyújtottként, érdemben elbírálásra kerülhessen. A felszámoló által képviselt adós gazdálkodó szervezet felperesként a keresetet nem vitatottan a jogszabályi határidőn belül terjesztette elő, így az érdemben elbírálható volt.

[86] Az ítéltábla először a felperes által sorrendben elsődlegesen megjelölt Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti megtámadási kereset feltételeit vizsgálta. E jogszabályi rendelkezés alapján az érvénytelenség megállapításának három feltétele van: (1) a szerződéskötésnek a jogszabályban meghatározott időszakra – vagyis a felszámolási eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztését megelőző öt éven belül – kell esnie, (2) a támadott jognyilatkozatnak az adós vagyonszökkenését kell eredményeznie, amely által a hitelezői

követelések fedezete csökken, (3) adós szándékának a hitelező kijátszására kell irányulnia, amelyről a másik szerződő félnek tudnia kellett vagy tudnia kellett volna. Ezen tényállási elemeket a felperesnek kell állítania és bizonyítania a Pp. 265. § (1) bekezdése alapján.

[87] A Cstv. 40. § (1) bekezdésének jogintézménye egy, a Ptk. 6:120. § (1) bekezdéséhez képest speciális csődjogi tényálláson alapul, de alapvetően a Ptk. említett főszabályához hasonlóan ugyancsak fedezetelvonó tényállást szabályoz. Alkalmazásának előfeltétele tehát a fedezetelvonás tényleges bekövetkezése. Amennyiben a szabályozás hatálya alá eső ügyletek azzal az objektív eredménnyel járnak, hogy a megkötésük, illetve teljesítésük miatt valamely hitelező a felszámolás során követelésének kisebb hányadához jut hozzá, mint amelyből a támadott ügylet hiányában részesült volna, úgy a fedezetelvonás már megvalósul. A törvényhely első két fordulatához kapcsolódik még a Cstv. 40. § (3) bekezdésében foglalt vélelem, amely alkalmazhatósága esetén a bizonyítási teher fordulását eredményezi.

[88] A felperes és az alperesek a per tárgyát képező engedményezési szerződést és megállapodást 2022. március 21. napján, a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezését – 2022. június 1. napját – megelőző öt éven belül, azaz a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott időben kötötték meg. Vizsgálni kellett ennek megfelelően, hogy az engedményezési szerződés és a megállapodás esetében megvalósulnak-e az érvénytelenség megállapításhoz szükséges további feltételek.

[89] A Cstv. 40. § (3) bekezdése jelen esetben alkalmazandó, mivel a felperes a vezető tisztségviselőivel, és az I. rendű alperes esetében tagjával is kötött szerződést. E megdönthető törvényes vélelem a bizonyítás alóli mentesítés jogalkotói megoldása, a bizonyítási teher különös szabálya, a bírósághoz címzett felhívás meghatározott releváns tény valónak elfogadására az ellenkező bizonyításáig. A vélelem folytán a bizonyítási kötelezettség átfordul, a keresettel szembeni védekezés eredményessége érdekében az alpereseknek kellett bizonyítani a vélelmezett tények fenn nem állását, azaz a rosszhiszeműség és az ingyenesség hiányát.

[90] Önmagában nem kizárt, hogy az adós a vagyonát érintő szerződést kössön a felszámolást közvetlenül megelőzően, ez azonban a hitelezők érdekeit nem sértheti. A hitelező kielégítési alapját képező vagyonelem helyébe olyan vagyoni értékű jognak vagy helyébe lépő értéknek kell az adós vagyonába kerülni, amely értékegyenlőséget mutat a vagyonból kikerült vagyonelemmel. A hitelezői érdekek mentén elvárás, hogy mindezeknek az adós cég reorganizálását kell biztosítani (BH2016. 90. III.). Vagyonsökkenés alatt a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazása során az adós a Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontja szerinti vagyonának a felszámolási eljárás lefolytatására irányuló kérelem bíróságra történő beérkezése napját megelőző öt éven belül és azt követően bekövetkező csökkenését kell érteni. A Cstv. 3. § (1) bekezdés e) pontja szerint ugyanis a Cstv. alkalmazásában a gazdálkodó szervezet vagyonának az minősül, amit a gazdálkodó szervezetre vonatkozó számviteli jogszabály befektetett eszköznek vagy forgóeszköznek minősít. A vagyonsökkenés fogalma tehát az adósnak a fenti időszak alatti aktív vagyonához kötődik, vagyis a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában szabályozott tényállás a hitelezői követelések fedezetét jelentő aktív adósi vagyon védelmét kívánja biztosítani, illetőleg az e vagyon csökkenését eredményező, a hitelezői érdekeket sértő szerződést vagy más jognyilatkozatot kívánja szankcionálni. A vagyonsökkenés ezért a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjának alkalmazásában az aktív vagyon csökkenését jelenti.

[91] Jelen esetben a felperes és az alperesek 2022. március 21. napján engedményezési szerződést és egy megállapodást kötöttek. A megállapodás az engedményezett követelés behajtását követő elszámolásra tartalmaz rendelkezéseket. Ezért az engedményezési szerződés és a megállapodás – mint ahogyan arra az alperesek helyesen hivatkoztak – együttesen értelmezendő, azaz mindkettő figyelembevételével kell dönten a visszerhesség kérdésében.

[92] Az engedményezés lényege a Ptk. 6:193. § (1) bekezdése értelmében, hogy a jogosult a kötelezettel szembeni követelését másra átruházza. A követelés átruházásához a Ptk. 6:193. § (2) bekezdése alapján az átruházásra irányuló szerződés vagy más jogcím és a követelés engedményezése szükséges. Az engedményezés az engedményező és az engedményes szerződése, amellyel az engedményes az engedményező helyébe lép. A Ptk. ezzel egyértelművé teszi, hogy az engedményezés nem kötelezettségvállalás, hanem maga a jogváltozást kiváltó kötelmi rendelkező ügylet, amellyel a követelés átkerül az engedményes vagyonába. A követelés átruházásának jogcímét pedig az ún. kötelező ügylet határozza meg. Ennek ellenére nincs akadálya, hogy az engedményezéskor már létező követelés esetén a kötelező és a rendelkező ügylet megkötése egyidejűleg, akár egy okiratba foglaltan történjen (BH2019. 133.). A kötelező és a rendelkező ügyletnek a jogszabályi rendelkezésből következő szükségképpen léte azonban – az alperesek fellebbezési érvelésével ellentétben – nem jelenti a jogügylet visszerhességét. Azt ugyanis, hogy az engedményezés visszerhesnek minősül-e, a jogcím, azaz a kötelező ügylet határozza meg. Ezért azt kell vizsgálni, hogy mi alapján történt az átruházás.

[93] A kötelező jogügylet tartalma szerint az engedményezés teljesítési célú és biztosítéki célú is lehet. Teljesítési célú az engedményezés akkor, ha az az engedményező valamilyen kötelezettségének teljesítéseként történik. Ebben az esetben az engedményezőnek az engedményes felé fennálló kötelezettsége megszűnik, míg az engedményezőnek harmadik személlyel szemben fennálló követelése azonnal átszáll az engedményesre. Biztosítéki célú az engedményezés pedig akkor, ha a követelés jogosulti pozíciója biztosítéki szerepet tölt be. Ilyen esetben a szerződő felek az engedményezés hatályának beálltát az adós teljesítésének elmaradásához kötik (Kúria Pfv.V.20.800/2014/5. szám), vagy a követelés azonnali átszállása mellett az engedményest a követelés behajtását követően elszámolási kötelezettség terheli. Biztosítéki célú követelésnél tehát az engedményezőnek az engedményes felé fennálló kötelezettsége az engedményezési szerződés megkötésekor nem szűnik meg, csak egy későbbi – előre meg nem határozható – időpontban. Az engedményesnek az engedményezővel szembeni követelése későbbi megszűnése, az elszámolási, illetve a tartozás fedezetére nem szükséges összeg visszaengedményezésének kötelezettsége így az engedményezés biztosítéki jellegéből következik, amely miatt ellenszolgáltatásnak nem tekinthető.

[94] A peres felek között létrejött engedményezési szerződés és megállapodás alapján a felperes által engedményezett követelés azonnal átszállt az engedményes alperesekre, azaz a felperes vagyonából az ügyletkötés időpontjában a követelés kikerült. Ezzel szemben az alpereseknek a felperessel szembeni követelése nem szűnt meg, annak teljesítése az engedményezéssel nem történt meg. Ezt támasztja alá, hogy az engedményezést követően az alperesek által képviselt felperes az alperesek felé fennálló, a megállapodásban feltüntetett tartozásokat elismerte (25.P.20.077/2023/5. és 6. számú beadványok A/6. és A/7.

mellékletei), és az alperesek a felperessel szembeni ezen követeléseiket a felperes felszámolási eljárásban is bejelentették hitelezői igényként. Amennyiben ugyanis az engedményezéssel a követelésiek megszűntek volna, szükségtelen lett volna a tartozás elismerésére és a hitelezői igény bejelentésére. Az alpereseket az elszámolás és a visszaengedményezési kötelezettség pedig csak arra az esetre terhelte, amennyiben az engedményezett követelést behajtják. Következésképpen a perben támadott engedményezés biztosítéki célúnak minősül, amely miatt – az alperesek fellebbezési álláspontjával szemben – az elszámolási és visszaengedményezési kötelezettség nem minősül ellenszolgáltatásnak. Ezért nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy az engedményezés visszerhes lett volna.

[95] Kétségtelen, az alperesek elszámolási és visszaengedményezési kötelezettsége alapján az alperesekkel szemben keletkezik a felperesnek követelése, amely a felszámolási eljárás során felosztható az adós tartozásának kielégítésére. Ez azonban csupán formálisan nem értékelhető vagyonsökkenésként, miután az alperesekkel szemben keletkező követelés nem egyenértékű az engedményezett követeléssel. Az alperesekkel szemben keletkező követelés ugyanis egyrészt kisebb összegű, mivel annak összege nem tartalmazza a felperes feléjük fennálló tartozásnak megfelelő – a megállapodás 3. és 4. pontjában rögzített – összeget, másrészt az alperesekkel szembeni követelés behajthatósága a személy 1 nevedel szembeni követeléshez képest kétséges. Az személy 1 neve szembeni követelés behajthatóságát biztosítja ugyanis, hogy a büntetőeljárás során 75 603 304 forintot lefoglaltak, és a büntetőügyben meghozott ítélet indokolásából (Körmendi Járásbíróság 6.B.17/2021/208. számú ítélet [28] bekezdése) kitűnően személy 1 neve 30 000 000 forintot bírósági letétbe helyezett a kár megtérítése érdekében. Ezzel szemben az alperesek semmilyen biztosítékot nem nyújtottak arra, hogy az elszámolás és visszaengedményezés esetére a felperes követelését tőlük be is tudja hajtani. A kötelezettségvállalás önmagában eredményes érvényesíthetőséget nem jelent. Mindezek alapján megállapítható, hogy az engedményezési szerződéssel és az ahhoz kapcsolódó megállapodással a felperes vagyona csökkent.

[96] A rosszhiszeműség vélelmének megdöntéséhez az alpereseknek azt kellett bizonyítaniuk, hogy az adósnak nem volt a hitelező vagy hitelezők kijátszására irányuló szándéka, vagy erről nem tudtak, és tudniuk sem kellett. Nem annak van tehát jelentősége, hogy az adós, azaz a felperes a perbeli ügylet megkötésekor fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben volt-e, ez nem tényállási elem, az ennek hiányában meglévő csalárd szándék esetében is megállapítható a rosszhiszeműség. Ugyancsak nincs jelentősége annak, hogy az alperesek és a felperes más tagja, ügyvezetői a felperes gazdasági társaság működése során miként jártak el. Ezért – mint ahogyan arra az elsőfokú bíróság helyesen rámutatott – szükségtelen volt az alperesek által ezen körülmények bizonyítására indítványozott tanúk meghallgatása. A hitelező kijátszására irányuló szándék körében az viszont vizsgálandó, hogy az adósnak volt-e az ügylet megkötésekor legalább egy hitelezővel szemben fennálló tartozása, vagy magával az ügylettel keletkezett-e tartozása.

[97] A szándék megítélésekor a szerződés megkötését megelőző és azt követő körülmények lényegesek, azokból lehet következtetést levonni a jó- vagy rosszhiszemű szándékra. A rosszhiszeműséggel összefüggésben a Kúria Gfv.VII.30.091/2015/8. számú, BH2016. 120. számon közzétett határozatában rámutatott, hogy a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt a „hitelező vagy hitelezők” kifejezés alatt nemcsak azokat a hitelezőket kell érteni, akiknek a követelése már fennállt a vagyonsökkenést eredményező szerződés vagy jognyilatkozat megtételekor, hanem a felszámolási eljárásban figyelembe veendő összes hitelező érdeke védendő, valamennyiük tekintetében vizsgálni kell, hogy a támadott szerződés

a kijátszásukra irányult-e. A kereset megalapozottsága esetén ugyanis nemcsak annak a hitelezőnek a követelése kielégítésére kerülhet sor, akinek a követelése esetleg már fennállt a szerződés megkötésekor, hanem az érvénytelenség miatt a vagyontárgy visszakerül a felszámolási vagyongba és ez a vagyon a törvény kielégítési sorrendre vonatkozó szabályainak megfelelően kerül szétosztásra a hitelezők között.

[98] A Cstv. 3. § 1) bekezdés c) pontja is a hitelező fogalmát eltérően határozza meg a felszámolás kezdő időpontjáig és azt ezt követő időben. Ezért a rosszhiszeműség körében azt kell vizsgálni, hogy az ügyletkötéskor volt-e már az adósnak fennálló, vagy az ügyletkötéssel keletkező tartozása, amely elől az adós vagyontát elvonták, és erről a szerződő felek tudtak, vagy tudniuk kellett. A Cstv. 40. §-a szerinti perekben az adós vagyonának a hitelezők érdekében történő visszaszerzése a cél, valamennyi, a felszámolási eljárásban hitelezői igényként bejelentett követelés kielégítési alapjának megteremtése érdekében. Amennyiben van a megtámadott ügylet megkötésének időpontjában fennálló, vagy azzal keletkező hitelezői tartozása az adósnak [Cstv. 3. § (1) bekezdés c) pontjának ca) alpontja], függetlenül attól, hogy a felszámolási eljárásban bejelentett-e [Cstv. 3. § (1) bekezdés c) pontjának cd) alpontja], a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja alapján az adóssal szemben a szerződés érvénytelenségének megállapítására vonatkozó igény érvényesíthető. Ezt alátámasztja az is, hogy a perindításra bármely hitelező, és a szerződéskötésben résztvevő adós is jogosult. Ezért azt kellett vizsgálni, a felek tudták-e, vagy kellő gondosság esetén tudhatták-e a szerződés megkötésekor, hogy volt-e vagy keletkezett-e a jogügylettel tartozása az adósnak, és az elől vonják-e el az adós vagyontát.

[99] A perben támadott jogügylet létrejöttének időpontjában a felperesnek állt fenn tartozása a Nemzeti Adó- és Vámhivatal felé. Ezt a perben az alperesek nem vitatták, és azt sem állították, hogy erről tudomásuk nem volt. Az alperesek perben tett nyilatkozatai és általuk becsatolt okiratok is arra utalnak, hogy a tartozásról tudomásuk volt. A követelés átruházásával a felperes vagyontalanná vált, nem volt ugyanis más olyan vagyontárgya, amely a tartozás kielégítésére lett volna alkalmas, ennek ellenkezőjét a perben az alperesek sem állították. Az alperesek hivatkoztak ugyanakkor arra, hogy az engedményezés annak érdekében történt, hogy az engedményezett követelés kötelezettje, aki a felperes másik tagja, ne tudja megakadályozni a követelés vele szembeni érvényesítését.

[100] Tény, az engedményezett kártérítési követelést a felperes egyik tagjával szemben kellett érvényesíteni, amelyhez a Ptk. 3:109. § (2) bekezdése értelmében szükség van a gazdasági társaság legfőbb szervének döntésére. Ennek hiánya esetére ugyanakkor a Ptk. 3:105. §-a a kisebbségben lévő tag számára lehetőséget biztosít a gazdasági társaság érdekében, a követelés taggal szembeni érvényesítésére. A tag tehát nem tudja megakadályozni a vele szembeni kártérítési igény érvényesítését. Ezért az engedményezés nem volt szükséges amiatt, hogy a követelést a felperes tagjával szemben kell érvényesíteni.

[101] A felszámolás kezdő időpontját követően a Cstv. 34. § (2) bekezdése alapján a gazdálkodó szervezet vagyonával kapcsolatos jognyilatkozatot csak a felszámoló tehet, így ezen időpontot követően személy 1 neve a vele szembeni követelés érvényesítését nem tudja befolyásolni. Ettől kezdve tehát semmiképpen nem szükséges az engedményezés léte, további fenntartása, mivel a felszámoló a felperes érdekében, a felperes vagyonának növelése érdekében tudja a követelést érvényesíteni, behajtani. Ennek ellenére az alperesek az engedményezési szerződést feltétel nélkül nem voltak hajlandók felbontani, és a felperes által

indított peres eljárásban sem vonták vissza perbelépési kérelmüket. Ez pedig azt tette lehetővé, hogy személy 1 neve a vele szembeni perben a felperessel szemben eredményesen tud hivatkozni arra, hogy a követelésnek nem a felperes a jogosultja. Amennyiben az alpereseket kizárólag az vezette volna az engedményezési szerződés és a megállapodás megkötésében, hogy személy 1 neve ne tudja megakadályozni a követelés vele szembeni érvényesítését, az ilyen esetleges lehetőséget mindenképpen megszüntető felszámolási eljárás esetén az engedményezési szerződést fel kellett volna bontaniuk annak érdekében, hogy ténylegesen az adós felperes érdekében történjen meg a követelés érvényesítése, behajtása. A rosszhiszeműség vélelmével szemben az alperesek jóhiszeműségét az támaszthatja ugyanis alá, ha minden tekintetben megállapítható a felperes érdekeinek figyelembevétele, a felperes vagyonának a tartozások kielégítése céljából való védelme, növelése. Ezért nem elegendő a jóhiszeműségük bizonyítására az, hogy az engedményezési szerződés és a megállapodás létrejöttét megelőzően a felperes érdekében, a tartozásai kiegyenlítése érdekében jártak el, mint ahogyan az sem, hogy a felszámolót a kártérítési perről – a felperes által sem vitatottan, így a felszámoló tanúkénti meghallgatásával bizonyításra nem szorulóan – tájékoztatták, és személy 1 neve az engedményezési szerződést nem támadta meg.

[102] Mindezekre tekintettel a felperes és az alperes között létrejött engedményezési szerződés és megállapodás a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) pontja szerinti törvényi feltételek megvalósulása folytán érvénytelen, azaz az ingyenes, rosszhiszemű szerződéssel a felperes vagyona csökkent, amely által a hitelező követelésének fedezete csökkent. E jogszabályi rendelkezés alkalmazását nem zárta ki a Cstv. 40. § (1) bekezdés d) pontja, mert a biztosítéki célú engedményezési szerződéses jogviszony nem zárult le, az engedményezett követelés behajtásának hiányában az alpereseknek még elszámolási kötelezettsége nem keletkezett. A Cstv. 40. § (1) bekezdés d) pontja pedig a felszámolási kérelem bírósághoz érkezését megelőző három éven belül kötött fiduciárius szerződésekkel vagy más jognyilatkozatokkal létrejött, de már lezárult jogviszonyokban teszi lehetővé a biztosítéki célú tulajdonátruházás, illetve követelésátruházás vagy biztosítéki célú vételi jogot létrehozó szerződés, más jognyilatkozat megtámadását, ha utóbb a szerződést – az elszámolási kötelezettségét – a jogosult nem megfelelően teljesítette, azaz amennyiben nem a szerződéssel, hanem annak végrehajtásával kapcsolatban van jogvita a felek között.

[103] Az ítéltábla mellőzte a másodfokú eljárásban az alperesek személyes meghallgatását, mivel a jogvita elbírálásához szükséges ténybeli nyilatkozatokat az alperesek jogi képviselőjük útján az elsőfokú eljárásban megtették, míg a fél személyesen az ügyel kapcsolatos álláspontját, jogi érvelését hatályosan a Pp. 191. § (4) bekezdéséből következően nem adhatja elő. Az alperesek által a másodfokú tárgyaláson rendelkezésre bocsátott okirati bizonyítékokat az ítéltábla figyelmen kívül hagyta a Pp. 373. § (3) bekezdése alapján, ugyanis azok az elsőfokú ítélet meghozatalát megelőzően keletkeztek, és eddig az időpontig azokról az alperesek – mint saját maguk által más hatósághoz benyújtott okiratokról – tudomással is rendelkeztek.

[104] A felperes elsődleges keresetének alapossága következtében a Pp. 342. § (4) bekezdése folytán a látszólagos keresethalmazatban előterjesztett további kereseti kérelmet és az azzal összefüggő érveket, hivatkozásokat nem kellett elbírálni.

[105] Az ügy érdemét követően az ítéltábla az alperesek által az elsőfokú ítélet perköltségre vonatkozó rendelkezésével szemben előterjesztett fellebbezést vizsgálta.

[106] A felperes a felszámított ügyvédi munkadíjat a Díjrend. 3. § (2) bekezdés a), b) és c) pontjára alapította, amely értelmében a munkadíj összege a pertárgyértékhez igazodik. Ugyanezen szakasz (6) bekezdése akként rendelkezik, hogy a munkadíj megállapítása során a munkadíj összegét a bíróság indokolt esetben mérsékelheti, ha ez nem áll arányban a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. E jogszabályi rendelkezésre figyelemmel az ügyvédi munkadíjnak a pertárgyértéken kívül az elvégzett munkához kell igazodnia. Az eljáró bíróságnak ezért a munkadíj megállapítása során egyebek mellett az ügyvéd által szerkesztett beadványok munkaigényességére, a kitűzött tárgyalásokon való megjelenésre és az ott kifejtett tevékenységekre is figyelemmel kell lennie. Értékelendő, hogy a képviselőt ellátásához időt kell fordítani egyfelől a tényállás felderítése érdekében a megbízó ügyféllel történő egyeztetésre, a releváns adatok összegyűjtésére, másfelől azok összevetésére, értékelésére, és ezek alapján a szakmai álláspont kialakítására, a beadványok megszerkesztésére. Mindezek teljesítéséhez szükségszerűen hozzátartozik a megbízott ügyvédi iroda munkájának szervezése is. Mérlegelnie kell továbbá az ügy bonyolultságát, az ügy tárgyának szakmai nehézségét, a végzett ügyvédi munkának a célszerű pervitelben és az ügy lényegretörő, ésszerű időn belüli elbírálásában való közrehatását.

[107] Tény, az elsőfokú bíróság egy rövid időtartamú (perfelvételéi és az arra való áttérést követően egyben érdemi) tárgyaláson bírálta el az ügyet, és kizárólag okirati bizonyítékok alapján, valamint a felperes a keresetlevélén kívül egy válasziratot és egy nyilatkozatot nyújtott be. Az elsőfokú bíróság ugyanakkor a nagy pertárgyértékű perben érdemi döntést hozott, amelyhez szükséges volt a felperes jogi képviselőjének teljes tevékenysége, és a tárgyaláson az irodájának székhelyétől eltérő településen jelent meg. A felperes látszólagos tárgyi keresethalmazatban álló kereseteket terjesztett elő, a jogügyleteket a Cstv. 40. § (1) bekezdés a) és b) pontja alapján támadta, amely igény nem tekinthető egyszerű megítélésűnek. A keresetlevél elkészítése az igény tárgyra figyelemmel idő- és munkaigényes volt. Az eljárásban a felperes jogi képviselője az alperesek ellenkérelmére részletes válasziratot terjesztett elő, amelyhez át kellett tekinteni az alperesek nagy terjedelmű, széles körű érvelésre kiterjedő ellenkérelmét. Lényeges az is, a munkadíj nem az ügyvéd nettó jövedelme, hanem abból finanszírozza a tevékenysége végzéséhez szükséges és indokolt összes kiadását (pl. kamarai díj, biztosítás, irodabérlet, rezsiköltség, alkalmazotti munkabér, eszközök vásárlása és pótlása). Mindezeket értékelve a Díjrend. 3. § (2) bekezdés c) pontja szerinti összeghez képest az elsőfokú bíróság által mérsékelt összegben megállapított ügyvédi munkadíj további mérséklése nem indokolt.

[108] A kifejtettekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[109] Az alperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése és 87. § (1) bekezdése alapján egyetemlegesen kötelesek megtéríteni a felperesnek a jogi képviselőtével felmerült, a Díjrend. 3. § (6) bekezdés alapján a kifejtett tevékenységgel arányos ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségét. Az ítéltábla az ügyvédi munkadíj megállapítása során figyelembe vette, hogy a másodfokú eljárás során a felperes jogi képviselőjének egy tárgyaláson kellett megjelenie, és az alperesek nagy terjedelmű, de részben az elsőfokú eljárásban előadott érvekre is kiterjedő fellebbezésére ellenkérelmet terjesztett elő.

[110] A feleket az ügyben az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 62. § (1) bekezdés i) pontja alapján megillető illetékfeljegyzési jog folytán előzetesen meg nem fizetett fellebbezési eljárási illetéket a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján az alperesek kötelesek viselni.

[111] Tájékoztatja az alpereseket, hogy

- az illetéket a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018. számú illetékbevételei számlájára kell megfizetniük,

- megfizetése során közleményként fel kell tüntetni adóazonosító számát, valamint az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot.

Figyelmezteti az alpereseket, amennyiben az illetéket annak esedékességekor nem fizetik meg, az adózás rendjéről szóló törvény rendelkezései szerint késedelmi pótlékot kell fizetniük.

Szeged, 2024. szeptember 26.

Dr. Jobbágy Ildikó s.k.

a tanács elnöke

Dr. Tolna András s.k.

előadó bíró

Dr. Dobler László s.k.

táblabíró